

การติดตามและประเมินผลโครงการ อนุรักษ์ ฟืนฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1,2,5,7,8 และ 10
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัย และเพื่อให้ประชาชนมีน้ำไว้อุปโภคบริโภค ทำการเกษตร และประโยชน์ด้านอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสะท้อนผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ จึงได้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ

รายงานการติดตามประเมินผลเป็นการสนองตอบต่อหลักการพื้นฐานของการบริหารราชการแผ่นดิน และหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการประชาชน

กรมทรัพยากรน้ำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์เพื่อการบริหารและพัฒนาการปฏิบัติงานในระดับกรม ระดับสำนัก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงงานของกรมทรัพยากรน้ำ ต่อไป

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ
เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ	(๑)
สรุปสำหรับผู้บริหาร	(๒)
สารบัญ	(๗)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน	๒
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
๑.๕ นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	๒
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๑ ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง	๔
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการ	๑๑
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๑
๓.๒ การสุ่มตัวอย่าง	๑๒
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	๑๒
๓.๔ การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	๑๒
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๒
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓
๓.๗ กรอบแนวคิดการประเมินผลโครงการ	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการประเมิน	๑๔
๔.๑ ข้อมูลทั่วไป	๑๕
๔.๒ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ	๑๙
๔.๓ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการ	๒๖
๔.๔ ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับโครงการในพื้นที่	๒๙
๔.๕ ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)	๒๙
บทที่ ๕ สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๓๑
๕.๑ สรุปผลการประเมิน	๓๑
๕.๒ อภิปรายผล	๓๓
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๓๔
เอกสารอ้างอิง	๓๖
ภาคผนวก	๓๗
ภาคผนวก ก รูปภาพการลงพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ	๓๘
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	๔๙
ภาคผนวก ค บันทึกที่เกี่ยวข้อง	๕๖
คณะผู้จัดทำ	๗๔

สารบัญแผนภูมิ

ภาพที่	หน้า
๔.๑ แผนภูมิแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
๔.๒ แผนภูมิแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
๔.๓ แผนภูมิแสดงร้อยละอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	๑๗
๔.๔ แผนภูมิร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ	๑๗
๔.๕ แผนภูมิร้อยละพื้นที่ก่อนการดำเนินโครงการของกลุ่มตัวอย่าง	๑๘
๔.๖ แผนภูมิร้อยละของลักษณะแหล่งน้ำเดิม	๑๘
๔.๗ แผนภูมิแสดงร้อยละของประชาชนเข้าร่วมประชุม	๑๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ แสดงจำนวนโครงการแบ่งตามภูมิภาคและลุ่มน้ำ	๑๔
๔.๒ แสดงร้อยละของอายุจากกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
๔.๓ แสดงร้อยละของประชาชนเข้าร่วมประชุม	๒๐
๔.๔ แสดงร้อยละของประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการ (แหล่งน้ำ)	๒๑
๔.๕ แสดงร้อยละของประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการ(ระบบกระจายน้ำ)	๒๒
๔.๖ แสดงร้อยละของประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการ	๒๓
๔.๗ แสดงร้อยละของประโยชน์ที่ประชาชนใช้น้ำเพื่อการเกษตร	๒๔
๔.๘ แสดงร้อยละของการดูแลรักษาแหล่งน้ำ	๒๖
๔.๙ แสดงร้อยละของการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๒๗
๔.๑๐ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน	๒๘

สรุปสำหรับผู้บริหาร

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือการขยายผลการดำเนินงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำให้บรรลุตามเป้าหมาย ขอบเขตการติดตามและประเมินผลโครงการ คือ โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำ โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยใช้กรอบแนวคิดการประเมินผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results) ของโครงการ ประกอบด้วย ผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impact) เบื้องต้นของโครงการ

๑. สรุปผลการประเมิน

๑) ข้อมูลทั่วไป

๑.๑) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖๙.๘๐ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ ๕๑.๒๐ ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ ๙๔.๒๐ มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ๑๙๘,๒๓๘ บาทต่อปี และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๘๖.๐๐

๑.๒) พื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติก่อนการดำเนินโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม ประเภท ห้วย หนอง คลอง บึง ร้อยละ ๙๑.๙ ซึ่งมีลักษณะดินเหนียว ตะกอนดินทับถมและมีวัชพืชปกคลุม

๑.๓) ประชาชนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๗๓.๓๐ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ ที่มาประชุมรับฟังความคิดเห็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๙๒.๘๓

๒) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๒.๑) ประชาชนมีความพึงพอใจโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ในด้านแหล่งน้ำ และด้านระบบกระจายน้ำ ดังนี้

๒.๑.๑) ด้านแหล่งน้ำ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ พื้นที่โครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๕.๓๑ ความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๙๔.๓๗ รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ ร้อยละ ๙๐.๖๑ ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำ มีระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๘๘.๗๓ คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ ๘๖.๓๘ และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ ๘๐.๖๖

๒.๑.๒) ด้านระบบกระจายน้ำ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ การใช้งานสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ ๙๑.๑๑ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ ๘๖.๖๗

๒.๒) ประโยชน์จากโครงการที่ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ ๙๒.๗๙ รองลงมา นำน้ำใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ ๙๑.๙๕ ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ ร้อยละ ๘๗.๙๒ น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๘๗.๕๐ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ ๘๖.๒๗ ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๕.๕๓ บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๘๕.๑๙ และใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๗๘.๗๙

๒.๓) ความคิดเห็นที่มีผลกระทบในเบื้องต้น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑) ด้านสังคม พบว่า ชุมชนได้มีการแบ่งปันการใช้น้ำ และส่วนใหญ่บริเวณโครงการ/บริเวณโดยรอบแหล่งน้ำประชาชนไม่ได้ใช้ทำกิจกรรม รองลงมา ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน และใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ ยิ้มแย้มแจ่มใสใจเบิกบาน รองลงมา ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา และทักทายปราศรัยในชุมชน และมีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๒.๓.๒) ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า บางแหล่งน้ำมีสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น และพื้นที่มีแหล่งน้ำปลูกต้นไม้ได้เจริญงอกงาม

๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๓.๑) การดูแลรักษาแหล่งน้ำ หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ พบว่า ส่วนใหญ่มีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ รองลงมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรักษาแหล่งน้ำ

กรณีในพื้นที่ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ พบว่า ประชาชนไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๕๒.๘ และต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๔๗.๒ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๓๘.๙ ชุมชนจัดตั้งเอง ร้อยละ ๓๓.๓ และให้กรมทรัพยากรน้ำช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่ม ร้อยละ ๒๗.๘

๓.๒) การมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ รองลงมา ประชาชนไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ร่วมปล่อยสัตว์น้ำเพื่อสร้างความสมดุลในแหล่งน้ำ และร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ

๔) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากประชาชน

ประชาชนได้มีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ ในบางโครงการ ได้แก่ (๑) ต้องการให้มีการเรียงหินเพิ่มริมตลิ่งแหล่งน้ำป้องกันน้ำกัดเซาะคันดิน (๒) ต้องการขยายสระให้กว้างกว่าเดิม (๓) วางท่อจากแม่น้ำเพื่อผันน้ำหรือสูบน้ำมาใส่ในแหล่งน้ำ ที่ก่อสร้าง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง (๔) ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกกว่าเดิมเพื่อเพิ่มปริมาณ ความจุเก็บกักน้ำ (๕) เพิ่มหรือวางท่อระบบกระจายน้ำเข้าพื้นที่นา และในหมู่บ้าน (๖) ต้องการให้แหล่งน้ำสามารถเชื่อมโยงหรือผันน้ำได้ (๗) ต้องการฝายเก็บกักน้ำ และมีประตูน้ำเปิดปิด และ (๘) หน่วยงานควรดำเนินการขุดลอกคลองให้ตลอดทั้งสาย

๕) ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙ ส่วนใหญ่กระทบด้านรายได้ รองลงมากระทบด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และด้านอาชีพ

๒. อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

พื้นที่แหล่งน้ำก่อนกรมทรัพยากรน้ำเข้ามาดำเนินโครงการ มีลักษณะตื้นเขิน มีตะกอน ดินทับถมมาก ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ กรมทรัพยากรน้ำจึงได้เข้ามาดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู แหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ทำให้แหล่งน้ำได้รับการปรับปรุงพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพการ เก็บกักน้ำของแหล่งน้ำและมีระบบกระจายน้ำ ใช้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน)

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ (Results) โครงการที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ ดังนี้

๑) ด้านผลผลิต (Outputs) ของโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ในประเด็น แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาพื้นที่ที่สามารถเพิ่มความจุในการเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น และ ระบบกระจายน้ำ(ท่อส่งน้ำ) ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ได้มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูกทางการ เกษตร

๒) ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการ ประชาชนได้ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร นอกเขตชลประทาน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน) โดยปลูกข้าว พืชไร่ สวนผลไม้ พืชผักสวนครัว ส่งผลให้ ครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีบางแห่งใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน ซึ่งช่วย บรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓) ด้านผลกระทบ (Impact) ของโครงการ ได้แก่

๓.๑) ด้านเศรษฐกิจ : ประชาชนมีผลผลิตทางการเกษตร เช่น นาข้าว พืชไร่ (ไร่มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ข้าวโพด ลำไย ฝรั่ง พาล์ม หน่อไม้) พืชสวนครัว (มะเขือ ผักกาด ผักชี ต้นหอม ผักกวางตุ้ง ถั่วฝักยาว ฟักทอง แตงกวา) สามารถนำออกขายสร้างรายได้ในครัวเรือน และมีไว้รับประทานในครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายลงได้

๓.๒) ด้านสังคม : ประชาชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ

๓.๓) ด้านสิ่งแวดล้อม : บริเวณรอบ ๆ โครงการ มีภูมิทัศน์สวยงามขึ้น ใช้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจในชุมชน ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ และพื้นที่บริเวณที่มีแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่ปลูกพืชพันธุ์ไม้ทางการเกษตรได้เจริญงอกงาม

๓. ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

๑) เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำควรส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ ในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการ ให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่โครงการ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

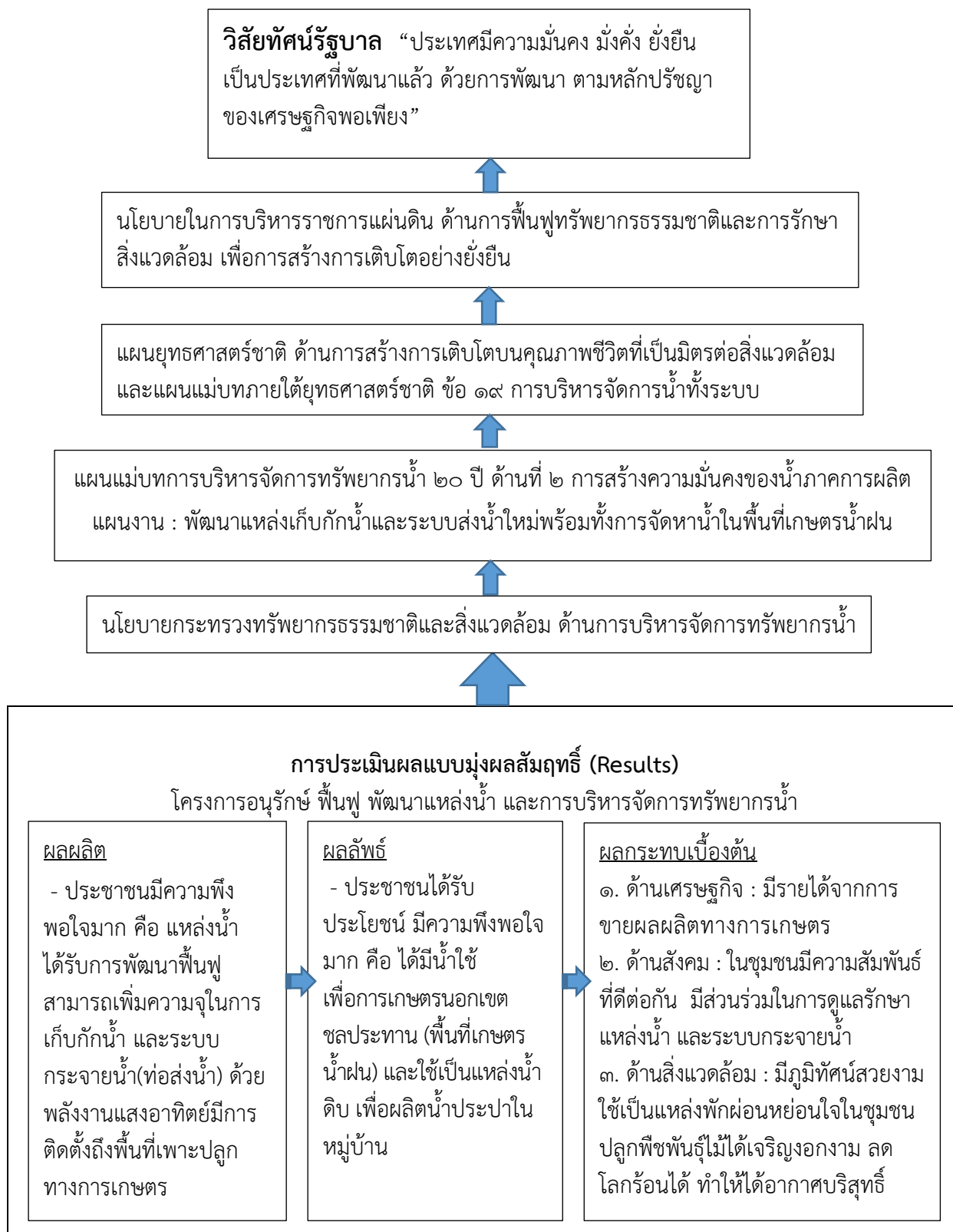
๒) หลังจากแหล่งน้ำได้รับการพัฒนาฟื้นฟู และก่อสร้างระบบกระจายน้ำแล้ว และมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว กรมทรัพยากรน้ำควรร่วมบูรณาการกับหน่วยงาน เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาชุมชน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม แก่ เกษตรกรในพื้นที่โครงการเพื่ออาชีพการเกษตรและมีผลผลิตเพิ่มขึ้น สามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (เกษตรน้ำฝน)

๓) ติดตามและประเมินผลกลุ่มผู้ใช้น้ำรายใหม่ เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หา SWOT Analysis เพื่อค้นหา จุดแข็งหรือจุดเด่น (Strengths) จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ (Weaknesses) และโอกาสที่ดำเนินการได้ (Opportunities) เป็นแนวทางใช้ในการพัฒนาให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการกลุ่มได้ด้วยตัวเองอย่างยั่งยืน

๔. สรุปความเชื่อมโยงจากผลผลิตโครงการตอบสนองนโยบายรัฐบาล

กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และตอบสนองนโยบายรัฐบาล ดังนี้

สรุปความเชื่อมโยงจากผลผลิตโครงการตอบสนองนโยบายรัฐบาล

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมทรัพยากรน้ำ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้ (๑) รวบรวมข้อมูลน้ำ จัดทำสมดุลน้ำ จัดสรรน้ำผิวดิน อนุญาตการใช้น้ำ เสนอแผนป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วมในพื้นที่นอกเขตชลประทาน (๒) การพัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน (๓) อนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศในพื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทาน (พื้นที่เกษตร น้ำฝน)

ด้วยสภาพปัญหาแหล่งน้ำในประเทศไทย อาทิ แหล่งน้ำต้นเขินไม่สามารถกักเก็บน้ำ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การขาดแคลนแหล่งเก็บกักน้ำผิวดิน ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำและ ภาวะน้ำท่วมน้ำแล้ง ประกอบกับประชาชนมีความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภคเพื่อการเกษตร ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญที่กรมทรัพยากรน้ำจะต้องปฏิบัติในการดำเนินงานโครงการการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพื่อมุ่งหวังให้ประชาชน มีน้ำใช้ในการ ทำการเกษตร มีน้ำอุปโภคบริโภคให้มีความทั่วถึงและเพียงพอ มีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นในพื้นที่ ขาดแคลนน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดและภัยแล้ง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำในการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดให้บริการและเกิดผลสัมฤทธิ์ และมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน (SDGs) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และ มุ่งแก้ไขปัญหาคอขวดของประชาชน จำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อจะ ได้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานจัดการโครงการ การรายงานผลการปฏิบัติ ราชการ ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๒) เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ

๑.๓ ขอบเขตการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลโครงการที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ในแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมทรัพยากรน้ำ

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ทราบผลการประเมินโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๒) ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ

๓) นำผลการประเมินโครงการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือการขยายผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการให้บริการของกรมทรัพยากรน้ำ

๑.๕ นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

๑) เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘

๒) ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่เกิดจากโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ

๓) ด้านคุณภาพการให้บริการ หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๔) ผลผลิต (Outputs) คือ ผลที่เกิดขึ้นทันทีที่การดำเนินงานโครงการแล้วเสร็จ ได้แก่ แหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู หรือระบบกระจายน้ำส่งน้ำถึงพื้นที่ชุมชน/เกษตรกรรม

๕) ผลลัพธ์ (Outcomes) คือ ผลที่ตามมา/ผลกระทบหรือเงื่อนไขที่เกิดจากผลผลิต (Outputs) หรือ ผลที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากผลผลิตของโครงการ

๖) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ หมายถึง ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการที่มีทั้ง
ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes)

๗) ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ หมายถึง
ทำหน้าที่ร่วมมือ ดูแล รักษาแหล่งน้ำ ป้องกันความเสียหายและดูแลบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างในโครงการ
ของกรมทรัพยากรน้ำ

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย แผน ได้แก่

- ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
- ๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๓) นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำ

- ๔) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
- ๕) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
- ๖) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs
- ๗) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๒. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ๑) ด้านการติดตามและประเมินผล
- ๒) ด้านคุณภาพการให้บริการ
- ๓) ด้านการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์โครงการ
- ๔) ด้านการมีส่วนร่วม
- ๕) ด้านความพึงพอใจ

๒.๑ ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓/๑ มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยการ ความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๑.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๖ มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
 ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
 ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
 ๖) ประชาชนได้รับความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ
 ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ว่าได้ดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์เพียงใดซึ่งจะวัดจากผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่
 คุณภาพของการให้บริการ ซึ่งอาจวัดได้จากความสะดวกในการขอรับบริการ (Convenience) ความไม่ยุ่งยากต่อการทำความเข้าใจ (Simplicity) การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็ว (Accuracy and Timeliness) รวมทั้งการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรกับประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๑.๓ นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนี้

๑) เร่งรัด การขุดเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่วิกฤติ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ให้กับประชาชน
 ๒) สร้างความมั่นคงด้านน้ำ โดยยกระดับมาตรฐานประปาหมู่บ้าน ประชาชนเข้าถึงน้ำดื่มสะอาดอย่างทั่วถึง
 ๓) อนุรักษ์ พื้นฟู รักษา แม่น้ำ และคูคลอง ทั่วประเทศ
 ๔) สนับสนุนการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี โดยประยุกต์ศาสตร์พระราชา ปราชญ์ท้องถิ่น และเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เข้ามาสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
 ๕) วางแผนบริหารจัดการน้ำแล้ง น้ำท่วม น้ำเสีย ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต
 ๖) พัฒนาแหล่งน้ำที่มีอยู่ เพื่อรองรับปริมาณน้ำฝนในฤดูฝนที่จะมาถึง และป้องกันปัญหาภัยแล้งในปีต่อไป

๒.๑.๔ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีตัวชี้วัด ๓.๒ สภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู และเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นข้อ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

๒.๑.๕ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในเป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ

๒.๑.๖ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มี ๖ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภค บริโภค มีเป้าประสงค์ จัดหาน้ำสะอาด เพื่อการอุปโภค บริโภคให้แก่ชุมชนครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่ม ให้ได้มาตรฐานในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำ โดยลดการใช้น้ำภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต มีเป้าประสงค์ พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ และระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจาก ศักยภาพโครงการขนาดเล็ก ลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยงหรือความเสียหาย

ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย มีเป้าประสงค์ เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทา อุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based)

ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ มีเป้าประสงค์ พัฒนาและ เพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ ประโยชน์ทั่วประเทศ

ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลาย มีเป้าประสงค์ อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของ ดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน

ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ มีเป้าประสงค์ จัดตั้งองค์กรด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำ ฯลฯ) ปรับปรุงกฎหมายให้ ทันสมัย ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาและการหาแหล่งเงินทุน พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (คลังน้ำชาติ) สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำ สนับสนุนการ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการชลประทาน การศึกษาวิจัย เตรียมความพร้อม ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เป็นต้น

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ ด้านการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการ ดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ ของโครงการที่กำหนดได้อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือ

ควบคุม กำกับ การดำเนินงานในขณะปฏิบัติโครงการโดยตรง ทั้งในด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Output) (แหล่งข้อมูล www.opsmoac.go.th)

การติดตามผลที่ดีนั้นควรจะเป็นการติดตามผลอย่างน้อย ๓ ประเด็นหลัก คือ

- ๑) การติดตามผลด้านปัจจัยหรือทรัพยากร เพื่อตรวจสอบว่าโครงการหรือแผนงานได้รับปัจจัยหรือทรัพยากร ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด
- ๒) การติดตามผลด้านกิจกรรม เพื่อใช้ตรวจสอบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด

๓) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง (แหล่งข้อมูล www.stou.ac.th/schools)

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ การประเมินผลจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะดำเนินงานในช่วงระยะต่างๆ และเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว (แหล่งข้อมูล www.opsmoac.go.th)

สรุปได้ว่า การประเมินผลต้องเกิดจากสาระสำคัญดังนี้

- ๑) ต้องมีงานหรือโครงการที่จะประเมินผล
- ๒) งานหรือโครงการนั้น ๆ จะต้องมีการวางแผนงาน (Project planning) คือ ต้องมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาทำงาน กำหนดเป้าหมายในระดับต่างๆ และกำหนดแผนปฏิบัติงาน (Operation Plan) เป็นต้น
- ๓) ต้องมีการวัดผลทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพในระดับต่าง ๆ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้เดิม

๔) จะต้องมียุทธศาสตร์การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back system) ที่มีประสิทธิภาพ เพราะระบบการให้ข้อมูลย้อนกลับนี้ เป็นหัวใจของการประเมินผลโครงการ การประเมินผลจะประสบความสำเร็จสมบูรณ์ไม่ได้ หากขาดระบบการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ดีและมีประสิทธิภาพ

การติดตามและประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยการติดตามจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานของโครงการ สำหรับกำกับ แก้ไข และป้องกันปัญหาอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน ในขณะที่การประเมินผลเป็นการตัดสินคุณค่าของปัจจัยนำเข้า การดำเนินงานและผลของโครงการ สำหรับปรับปรุงการดำเนินการ สรุปผลสำเร็จ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการติดตามโครงการ จึงใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการ (แหล่งข้อมูล www.stou.ac.th/schools)

๒.๒.๒ ด้านคุณภาพการให้บริการ

คุณภาพการให้บริการของภาครัฐจะต้องพิจารณาวัดที่ความรู้สึกพึงพอใจของประชาชนเป็นหลัก กล่าวคือ เมื่อประชาชนได้รับการให้บริการที่ดี มีมาตรฐาน และเสมอภาคแล้ว ประชาชนย่อมต้องมีความรู้สึกตอบสนองต่อการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งอาจแสดงออกมาในรูปของการให้การสนับสนุนกิจการของรัฐ การให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติตามคำแนะนำ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๗, หน้า ๓)

องค์การที่มุ่งเน้นผู้รับบริการควรให้ความสำคัญกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในปัจจุบันและอนาคต คือ การเข้าใจความต้องการของผู้รับบริการในปัจจุบันและการคาดการณ์ความต้องการของผู้รับบริการที่พึงมีในอนาคต

๒. การสร้างความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ สามารถดำเนินการได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเข้าถึง บริการ คุณภาพของการให้บริการ การลดข้อผิดพลาดในการให้บริการ การลดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการรวมทั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการกับผู้รับบริการ ซึ่งช่วยสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และความพึงพอใจให้กับ ผู้รับบริการ ทั้งนี้ ส่วนราชการที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการได้นั้น จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงในอนาคต และตระหนักถึง การพัฒนาทางเทคโนโลยี รวมทั้งการตอบสนองอย่างรวดเร็วและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน จึงไม่ใช่การให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการมุ่งเน้นประโยชน์สุขที่เกิดกับภาคประชาชนเป็นสำคัญ (วารสารเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ ๒ หน้า ๗)

๒.๒.๓ ด้านการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์โครงการ (Result Based Management-RBM)

ผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง งาน บริการ หรือ กิจกรรมที่เกิดจากการทำงานที่ได้ผลผลิต (Output) ตามเป้าหมาย และเกิดผลลัพธ์ (Outcome) ตรงตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ผลผลิตสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงหรือเป็นที่พึงพอใจ

ผลผลิต (Outputs) คือ ผลที่เกิดขึ้นทันทีที่การดำเนินงานกิจกรรม/โครงการแล้วเสร็จ

ผลลัพธ์ (Outcomes) คือ ผลที่เกิดขึ้นตามมา ผลกระทบ หรือเงื่อนไขที่เกิดจากผลผลิต (Outputs) หรือผลที่ได้จากการใช้ประโยชน์จากผลผลิต มีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชน ซึ่งเป็นผู้รับบริการและสาธารณชน

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management - RBM)

ผลสัมฤทธิ์
(Results)

=

ผลผลิต
(Outputs)

+

ผลลัพธ์
(Outcomes)

(บทความวิชาการ Hot Issue “การพัฒนาระบบราชการโดยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์”, สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๒-๔)

๒.๒.๔ ด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำของประชาชน (An Involvement of People in Water Reservation Management) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ต่อการจัดการทรัพยากรน้ำด้วยความสมัครใจในการแสดงความรู้สึก ความต้องการร่วม ทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนและดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความมั่นคงในการใช้น้ำอย่างยั่งยืน สามารถวัดได้จากองค์ประกอบ ๔ ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำด้านกายภาพ (Physically involved) หมายถึง การที่ประชาชน ได้เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำ และยังได้ชักชวนญาติพี่น้องเข้าร่วมประชุม การเข้าร่วมการขอเปิด-ปิดประตูน้ำ

๒) การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำด้านความคิด (Intellectually involved) หมายถึง การที่ประชาชนคิดวิธีการจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชน เสนอให้มีบทลงโทษผู้กระทำความผิดความคิดที่จะพัฒนาแหล่งน้ำ

๓) การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำด้านอารมณ์ (Emotionally involved) หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนในภาพรวมความเชื่อมั่นในการจัดการน้ำของชุมชน ความรู้สึกว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ ความชอบที่จะให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ความหวงแหนแหล่งน้ำในพื้นที่ และการติดตามแก้ไขปัญหา

๔) การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำด้านความเป็นเจ้าของชุมชน (Sense of belonging) หมายถึง ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ คือ ส่วนหนึ่งของชุมชน มีบทบาทร่วมรับผิดชอบ ร่วมยอมรับทั้งประโยชน์และโทษที่เกิดขึ้นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือชุมชนอย่างไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญให้การปกป้องรักษาและพัฒนาสังคม เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตัวของตนเองอย่างสม่ำเสมอ (โครงการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วม : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๕๙, หน้า ๒๗ - ๒๘)

๒.๒.๕ ด้านความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้ (แหล่งข้อมูล <https://ednet.kku.ac.th>)

ชรีณี เดชจินดา กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

การติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟืนฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการอนุรักษ์ ฟืนฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๓,๕๐๔ครัวเรือนในพื้นที่โครงการแล้วเสร็จ มีรายละเอียดดังนี้

ภูมิภาค	จำนวนโครงการ แล้วเสร็จ	ครัวเรือนได้ ประโยชน์	จำนวนสำหรับการ ติดตามประเมินผล
ภาคเหนือ	๕๐	๙,๕๗๙	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคกลาง	๕๖	๑๑,๑๕๐	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙	๑๖,๖๖๒	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคตะวันออก	๑๙	๑,๒๒๒	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคใต้	๑๕	๔,๒๙๑	คัดเลือก ๒ โครงการ
รวม	๒๒๙	๔๒,๙๐๔	๑๐

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายจำนวนครัวเรือน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐

แทนค่าในสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{42,904}{1 + 42,904 (0.10)^2} \\ &= 99.76 \text{ ครัวเรือน} \end{aligned}$$

๓.๒ การสุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลจากประชาชน จำนวน ๑๐ โครงการ ๆ ละ ๑๐ ครั้วเรือน (รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ครั้วเรือน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ดังนี้
 ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป
 ตอนที่ ๒ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
 ตอนที่ ๓ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ
 ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 ตอนที่ ๕ ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๓.๔ การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนหลักการแนวคิดที่เกี่ยวข้องให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ ประกอบด้วย หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Survey)

๓.๕.๒ เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ นำเข้าข้อมูลจากแบบสอบถามในโปรแกรมประมวลผล (Microsoft Excel) รวบรวม สรุป วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖.๑ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ (Microsoft Excel)

๓.๖.๒ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage)

๓.๖.๓ การแปลผลข้อมูล ดังนี้

๑) ระดับความพึงพอใจ ระดับการใช้ประโยชน์ และระดับการมีส่วนร่วม

ระดับความพึงพอใจ, การใช้ประโยชน์, การมีส่วนร่วม	คะแนน
น้อย	๑
ปานกลาง	๒
มาก	๓

นำมาจัดกลุ่มระดับ โดยพิจารณาจากการรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ จะให้คะแนนกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับออกเป็น ๓ ชั้น เพื่อพิจารณาเป็นเกณฑ์จากคะแนนเฉลี่ย (Mean)

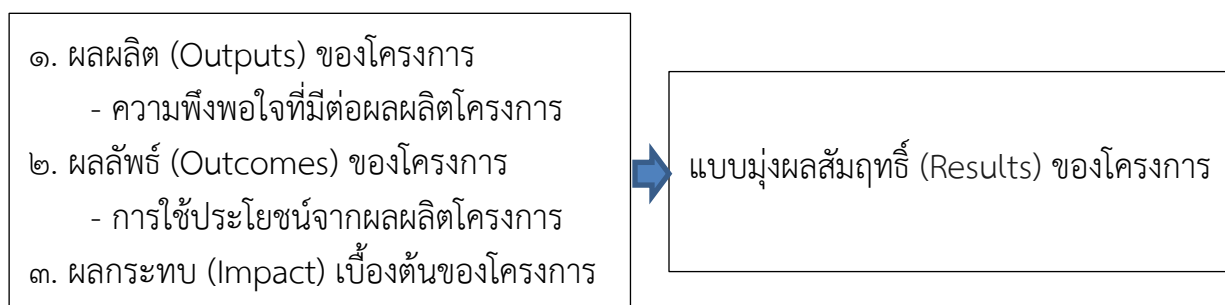
$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{๓ - ๑}{๓} = ๐.๖๖$$

เกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนนชั้นของเกณฑ์ เป็นดังนี้

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ความหมาย
๑.๐๐ - ๑.๖๖	ระดับน้อย
๑.๖๗ - ๒.๓๓	ระดับปานกลาง
๒.๓๔ - ๓.๐๐	ระดับมาก

๓.๖.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เช่น ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๓.๗ กรอบแนวคิดการประเมินผลโครงการ

บทที่ ๔

ผลการประเมิน

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นการประเมินโครงการแล้วเสร็จในแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐ โครงการจากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๒๙ โครงการ (ในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓) ดังนี้

ตาราง ๔.๑ แสดงจำนวนโครงการแบ่งตามภูมิภาคและลุ่มน้ำ

ภูมิภาค	ลุ่มน้ำ	โครงการ
ตะวันออก	โตนเลสาป	๑. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองบ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๗ ตำบลทัพเสด็จ อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว
ตะวันออก	ชายฝั่งทะเล ตะวันออก	๒. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองหินเพลิง หมู่ที่ ๘,๙,๑๑ ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
กลาง	ท่าจีน	๓. โครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำสระเก็บน้ำสาธารณะ บ้านโคกหม้อ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
กลาง	ท่าจีน	๔. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านหนองอ้อ หมู่ที่ ๗ ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
เหนือ	วัง	๕. โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากหนองหมู และหนองน้ำจำ บ้านยางอ้อย, ยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
เหนือ	ป่าสัก	๖. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองร่องโคม หมู่ที่ ๖,๗,๑๑,๑๓ ตำบลบึงคล้า อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
ตะวันออกเฉียง เหนือ	มูล	๗. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนนาแปลงใหญ่ บ้านขุย หมู่ที่ ๖ ตำบลขุย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ตาราง ๔.๑ (ต่อ) แสดงจำนวนโครงการแบ่งตามภูมิภาคและลุ่มน้ำ

ภูมิภาค	ลุ่มน้ำ	โครงการ
ใต้	ตาปี	๙. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองน้ำบางดี หมู่ที่ ๔ ตำบลพ่วงพรมคร อำเภอกะเนียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ใต้	ทะเลสาบสงขลา	๑๐. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองรางสาด ช่วง ๒ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

ภาพรวมลักษณะโครงการ ประกอบด้วย งานขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ และงานอาคารประกอบชลประทาน ได้แก่ งานก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม คสล. ท่อลอดกลม คสล. งานก่อสร้างอาคารระบายน้ำ อาคารระบายน้ำเข้า อาคารระบายน้ำล้น บันไดลงสระ คสล. งานก่อสร้างถึงกักเก็บน้ำ งานระบบส่งน้ำชนิดท่อ งานก่อสร้างระบบกระจายน้ำแบบรางตัวยู งานหินคลุกปรับเกลี่ยบดทับแน่น งานคันดินบดอัดแน่น และงานเรียงหิน เป็นต้น

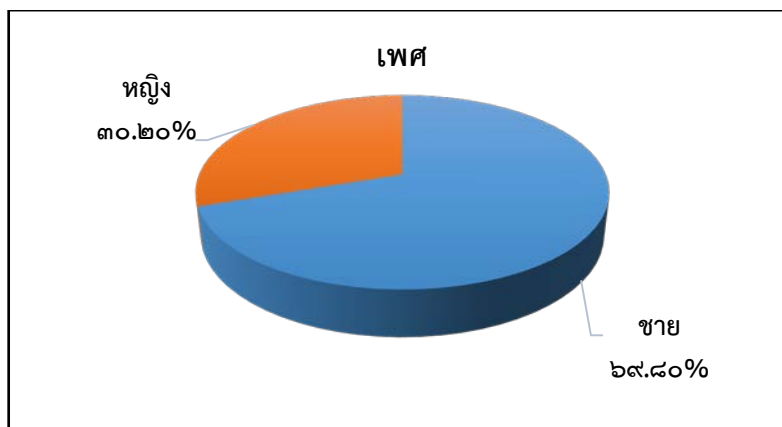
โครงการมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เกษตรน้ำฝน (นอกเขตชลประทาน)

แบบสอบถามได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ และนำเสนอผลการประเมินแบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไป
๒. ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ
๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๕. ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๑. ข้อมูลทั่วไป

- ๑) เพศ ประชาชนส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ ๖๙.๘๐ และเพศหญิง ร้อยละ ๓๐.๒๐

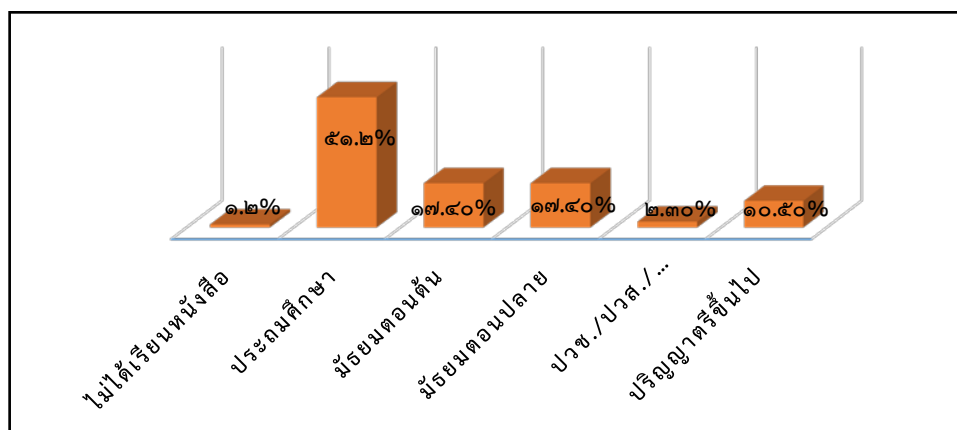
ภาพที่ ๔.๑ แผนภูมิแสดงร้อยละเพศของกลุ่มตัวอย่าง

๒) อายุ ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖๑.๗๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๖.๗๐ และอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี ร้อยละ ๑๑.๖๐

ตาราง ๔.๒ แสดงร้อยละของอายุจากกลุ่มตัวอย่าง

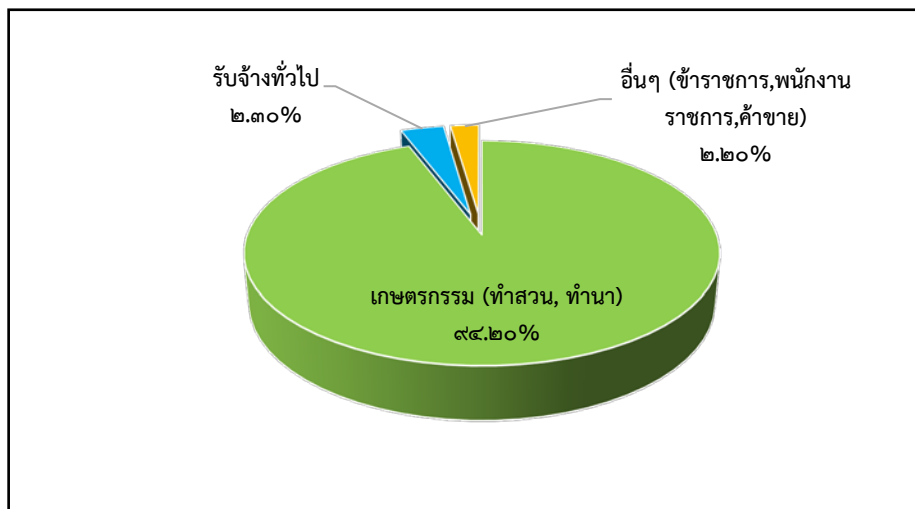
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ ๑๘-๓๐ ปี	๐	๐.๐๐
๒. อายุ ๓๑-๔๐ ปี	๑๐	๑๑.๖๐
๓. อายุ ๔๑-๕๐ ปี	๒๓	๒๖.๗๐
๔. อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๕๓	๖๑.๗๐
รวม	๘๖	๑๐๐.๐๐

๓) ระดับการศึกษา ประชาชนในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ ๕๑.๒๐ รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๗.๔๐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๗.๔๐ ปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ ๑๐.๕๐ ระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ ๒.๓๐ และไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ ๑.๒๐

ภาพที่ ๔.๒ แผนภูมิแสดงร้อยละระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

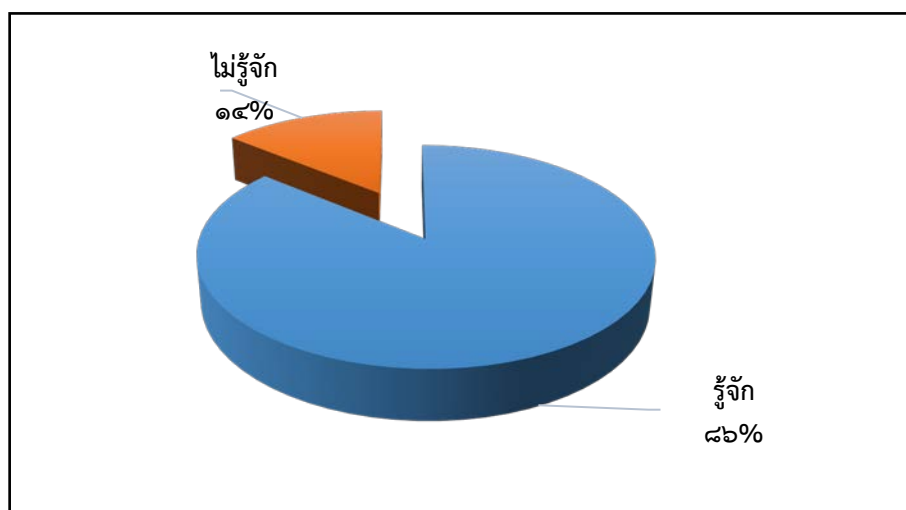
๔) อาชีพหลักของครัวเรือน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๙๔.๒๐ (ทำนา ร้อยละ ๗๖.๐๐ ทำสวน ร้อยละ ๒๔.๐๐) รับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๓.๕๐ และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ ๒.๓๐ (ข้าราชการ พนักงานของรัฐ และค้าขาย)

ภาพที่ ๔.๓ แผนภูมิแสดงร้อยละอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

๕) รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี ประชาชนในพื้นที่โครงการ มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนจำนวน ๑๙๘,๒๓๘ บาทต่อปี

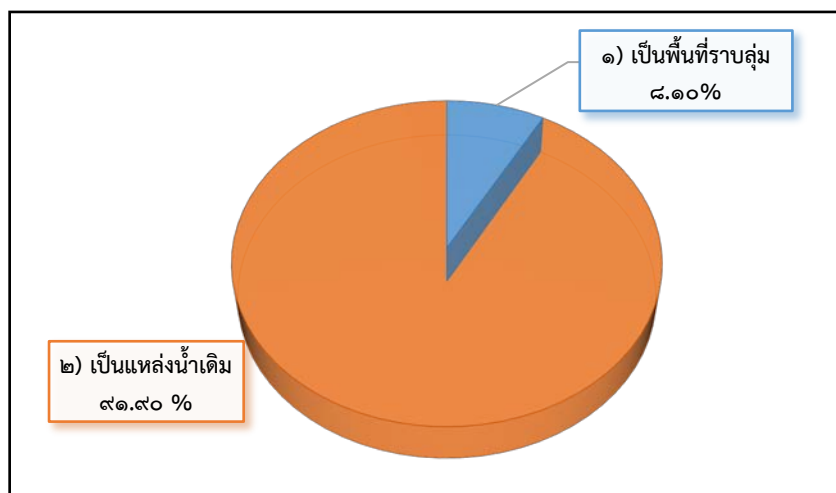
๖) ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๘๖.๐๐ ไม่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๑๔.๐๐ และส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำจากการที่หน่วยงานเข้ามาดำเนินโครงการในพื้นที่

ภาพที่ ๔.๔ แผนภูมิร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำ

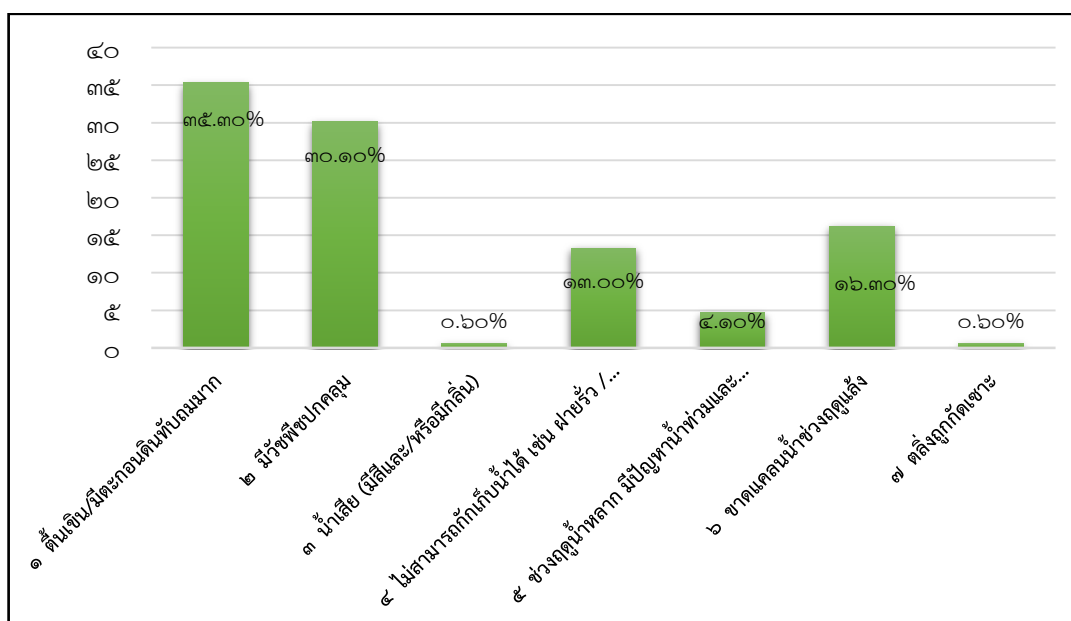
๓) ก่อนการดำเนินโครงการลักษณะของแหล่งน้ำ

พบว่า ส่วนใหญ่ลักษณะแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นแหล่งน้ำเดิม ประเภท ห้วย หนอง คลอง บึง ฯลฯ มีจำนวนร้อยละ ๙๑.๙๐ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ร้อยละ ๘.๑๐

ภาพที่ ๔.๕ แผนภูมิร้อยละพื้นที่ก่อนการดำเนินโครงการของกลุ่มตัวอย่าง

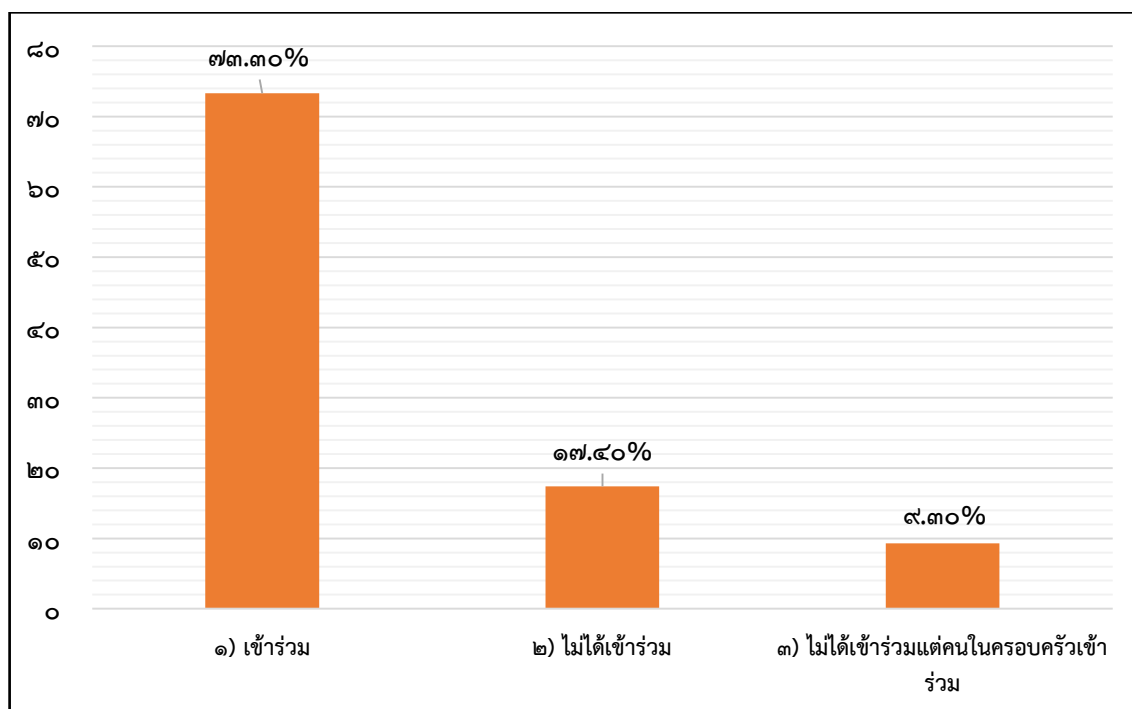
ลักษณะแหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ลักษณะแหล่งน้ำตื้นเขิน/ มีตะกอนดินทับถมมาก ร้อยละ ๓๕.๓๐ รองลงมา มีวัชพืชปกคลุม ร้อยละ ๓๐.๑๐ ขาดแคลนน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง ร้อยละ ๑๖.๓๐ ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ เช่น ฝายรั่ว/ชำรุด ร้อยละ ๑๓.๐๐ ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ ร้อยละ ๔.๑๐ และน้ำเสีย(มีสี และ/หรือมีกลิ่น) ร้อยละ ๐.๖๐ และตลิ่งถูกกัดเซาะ ร้อยละ ๐.๖๐

ภาพที่ ๔.๖ แผนภูมิร้อยละของลักษณะแหล่งน้ำเดิม

๒. ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑) ก่อนดำเนินโครงการประชาชนได้มาร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ส่วนใหญ่ประชาชนเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๗๓.๓๐ รองลงมา ไม่ได้ร่วมโครงการ ร้อยละ ๑๗.๔๐ และไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม ร้อยละ ๙.๓๐

ภาพ ๔.๗ แผนภูมิแสดงร้อยละของประชาชนเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

๒) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๙๗.๖๒ โดยแยกเป็นประเด็น เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัยได้ตรงประเด็นและชัดเจน ร้อยละ ๙๙.๔๗ รองลงมา เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ ๙๘.๙๔ เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชน ร้อยละ ๙๘.๔๑ เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส ร้อยละ ๙๖.๘๓ เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ เช่น เหตุผลความจำเป็นของโครงการ สถานที่ที่ดำเนินการ เป็นต้น ร้อยละ ๙๖.๓๐ และเจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ ๙๕.๗๗

ตาราง ๔.๓ แสดงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็น

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม จำนวน %	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
(๑) เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ ในการมาปฏิบัติหน้าที่	๕๕ (๘๗.๓๐)	๘ (๑๒.๗๐)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๘๗ (๙๕.๗๗)	พึงพอใจ มาก
(๒) เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้ม แจ่มใส	๕๗ (๙๐.๔๘)	๖ (๙.๕๒)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๙๐ (๙๖.๘๓)	พึงพอใจ มาก
(๓) เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูล เกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ เช่น เหตุผลความจำเป็นของ โครงการ สถานที่ที่ดำเนินการ ขั้นตอน ระยะเวลา ดำเนินการผลิตและ ผลลัพธ์ของโครงการและ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ประมาณการใช้จ่ายและที่มา ของเงิน ครบถ้วนชัดเจน	๕๖ (๘๘.๘๙)	๗ (๑๑.๑๑)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๘๖ (๙๖.๓๐)	พึงพอใจ มาก
(๔) เจ้าหน้าที่เปิดโอกาส ให้แสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	๖๑ (๙๖.๘๓)	๒ (๓.๑๗)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๙๗ (๙๘.๙๔)	พึงพอใจ มาก
(๕) เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถาม หรือข้อสงสัย ได้ตรงประเด็น และชัดเจน	๖๒ (๙๘.๔๑)	๑ (๑.๕๙)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๙๘ (๙๙.๔๗)	พึงพอใจ มาก
(๖) เจ้าหน้าที่รับฟัง ข้อเสนอแนะจากประชาชน	๖๐ (๙๕.๒๔)	๓ (๔.๗๖)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๙๕ (๙๘.๔๑)	พึงพอใจ มาก
รวม	๕๙ (๙๒.๘๖)	๕ (๗.๑๔)	๐ (๐.๐๐)	๖๓ (๑๐๐)	๒.๙๓ (๙๗.๖๒)	พึงพอใจ มาก

๓) ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ

๓.๑) ด้านแหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๙๐.๖๑ และแยกเป็นประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ พื้นที่โครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๕.๓๑ รองลงมาความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๙๔.๓๗ รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ ร้อยละ ๙๐.๖๑ ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๘๘.๗๓ คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ ๘๖.๓๘ และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ ๘๘.๒๖

ตาราง ๔.๔ แสดงร้อยละของประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการ (ด้านแหล่งน้ำ)

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม จำนวน %	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก	ปาน กลาง	น้อย			
	(N / %)	(N / %)	(N / %)			
ด้านแหล่งน้ำ						
(๑) พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม	๖๑ (๘๕.๙๒)	๑๐ (๑๔.๐๘)	๐ (๐.๐๐)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๘๖ (๙๕.๓๑)	พึงพอใจ มาก
(๒) แหล่งน้ำได้รับการขุดลอก มีความลึกความกว้างที่เหมาะสม	๕๐ (๗๐.๔๒)	๑๗ (๒๓.๙๔)	๔ (๕.๖๓)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๖๕ (๘๘.๒๖)	พึงพอใจ มาก
(๓) รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ	๕๔ (๗๖.๐๖)	๑๔ (๑๙.๗๒)	๓ (๔.๒๓)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๗๒ (๙๐.๖๑)	พึงพอใจ มาก
(๔) คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง	๔๘ (๖๗.๖๑)	๑๗ (๒๓.๙๔)	๖ (๘.๔๕)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๕๙ (๘๖.๓๘)	พึงพอใจ มาก
(๕) ความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น	๖๐ (๘๔.๕๑)	๑๐ (๑๔.๐๘)	๑ (๑.๔๑)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๘๓ (๙๔.๓๗)	พึงพอใจ มาก
(๖) ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีระเบียบเรียบร้อยสวยงาม	๔๙ (๖๙.๐๑)	๒๐ (๒๘.๑๗)	๒ (๒.๘๒)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๖๖ (๘๘.๗๓)	พึงพอใจ มาก
รวม	๕๔ (๗๕.๕๙)	๑๕ (๒๐.๖๖)	๓ (๓.๗๖)	๗๑ (๑๐๐)	๒.๗๒ (๙๐.๖๑)	พึงพอใจ มาก

๓.๒) ด้านระบบกระจายน้ำ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๘๙.๖๓

โดยแยกเป็นประเด็น พบว่า ประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ การใช้งานสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ร้อยละ ๙๑.๑๑ ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ ที่กำหนด ร้อยละ ๙๑.๑๑ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ ๘๖.๖๗

ตาราง ๔.๕ แสดงร้อยละของประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการ(ระบบกระจายน้ำ)

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม จำนวน %	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปานกลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
ระบบกระจายน้ำ						
(๑) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่	๑๐ (๖๖.๖๗)	๔ (๒๖.๖๗)	๑ (๖.๖๗)	๑๕ (๑๐๐)	๒.๖๐ (๘๖.๖๗)	พึงพอใจ มาก
(๒) ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด	๑๒ (๘๐.๐๐)	๒ (๑๓.๓๓)	๑ (๖.๖๗)	๑๕ (๑๐๐)	๒.๗๓ (๙๑.๑๑)	พึงพอใจ มาก
(๓) การใช้งานสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๑๒ (๘๐.๐๐)	๒ (๑๓.๓๓)	๑ (๖.๖๗)	๑๕ (๑๐๐)	๒.๗๓ (๙๑.๑๑)	พึงพอใจ มาก
รวม	๑๑ (๗๕.๕๖)	๓ (๑๗.๗๘)	๑ (๖.๖๗)	๑๕ (๑๐๐)	๒.๖๙ (๘๙.๖๓)	พึงพอใจ มาก

๔) ประโยชน์จากโครงการที่ประชาชนได้รับ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๘๕.๗๗

โดยแยกเป็นประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ ๙๒.๗๙ รองลงมา นำน้ำใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ ๙๑.๙๕ ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ ร้อยละ ๘๗.๙๒ น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๘๗.๕๐ บรรเทาปัญหากัญแล้ง ร้อยละ ๘๖.๒๗ ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๕.๕๓ บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๘๕.๑๙ ใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๗๘.๗๙ และพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ได้แก่ ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน ร้อยละ ๖๖.๖๗ และจับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหารหรือสร้างรายได้ในครัวเรือน ร้อยละ ๖๖.๖๗

ตาราง ๔.๖ แสดงร้อยละของประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากโครงการ

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			รวม จำนวน %	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปาน กลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
(๑) ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์	๔๙ (๖๔.๔๗)	๒๑ (๒๗.๖๓)	๖ (๗.๘๙)	๗๖ (๑๐๐)	๒.๕๗ (๘๕.๕๓)	พึงพอใจมาก
(๒) ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้	๕๖ (๗๐.๐๐)	๑๙ (๒๓.๗๕)	๕ (๖.๒๕)	๘๐ (๑๐๐)	๒.๖๔ (๘๗.๙๒)	พึงพอใจมาก
(๓) น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน	๒๒ (๖๘.๗๕)	๘ (๒๕.๐๐)	๒ (๖.๒๕)	๓๒ (๑๐๐)	๒.๖๓ (๘๗.๕๐)	พึงพอใจมาก
(๔) เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)	๓๐ (๘๑.๐๘)	๖ (๑๖.๒๒)	๑ (๒.๗๐)	๓๗ (๑๐๐)	๒.๗๘ (๙๒.๗๙)	พึงพอใจมาก
(๕) จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร หรือสร้างรายได้ในครัวเรือน	๙ (๒๗.๒๗)	๑๕ (๔๕.๔๕)	๙ (๒๗.๒๗)	๓๓ (๑๐๐)	๒.๐๐ (๖๖.๖๗)	พึงพอใจปานกลาง
(๖) ใช้เพื่อการเกษตร	๔๘ (๘๒.๗๖)	๖ (๑๐.๓๔)	๔ (๖.๙๐)	๕๘ (๑๐๐)	๒.๗๖ (๙๑.๙๕)	พึงพอใจมาก
(๗) ใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์	๗ (๖๓.๖๔)	๑ (๙.๐๙)	๓ (๒๗.๒๗)	๑๑ (๑๐๐)	๓.๓๖ (๗๘.๗๙)	พึงพอใจมาก
(๘) ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน	๑ (๑๔.๒๙)	๕ (๗๑.๔๓)	๑ (๑๔.๒๙)	๗ (๑๐๐)	๒.๐๐ (๖๖.๖๗)	พึงพอใจปานกลาง
(๙) บรรเทาปัญหาภัยแล้ง	๔๗ (๖๙.๑๒)	๑๔ (๒๐.๕๙)	๗ (๑๐.๒๙)	๖๘ (๑๐๐)	๒.๕๙ (๘๖.๒๗)	พึงพอใจมาก
(๑๐) บรรเทาปัญหาน้ำท่วม	๒๔ (๖๖.๖๗)	๘ (๒๒.๒๒)	๔ (๑๑.๑๑)	๓๖ (๑๐๐)	๒.๕๖ (๘๕.๑๙)	พึงพอใจมาก
รวม	๒๙ (๖๖.๘๙)	๑๐ (๒๓.๕๒)	๔ (๙.๕๙)	๔๔ (๑๐๐)	๒.๕๗ (๘๕.๗๗)	พึงพอใจมาก

๕) ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนาข้าว ร้อยละ ๕๔.๗๑ รองลงมา ปลูกพืชไร่ ร้อยละ ๓๓.๕๒ ได้แก่ เช่น ไร่มันสำปะหลัง ข้าวโพด ยางพารา หน่อไม้ สวนปาล์ม ปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ ๑.๓๔ ได้แก่ มะเขือ ผักกาด ผักชี ต้นหอม แตงกวา ผักกวางตุ้ง ถั่วฝักยาว และปลูกพืชเศรษฐกิจ/สวนผลไม้ ๑๐.๔๓ ได้แก่ สวนกล้วยไข่ และสวนลำไย

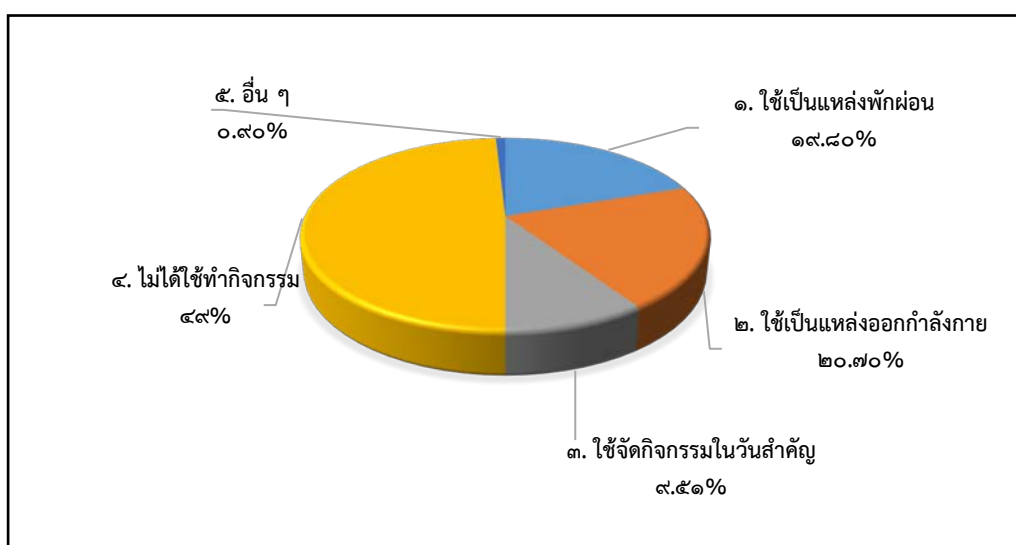
ตารางที่ ๔.๗ แสดงร้อยละของประโยชน์ที่ประชาชนใช้น้ำเพื่อการเกษตร

ประเด็น	ร้อยละ	จำนวน (ไร่)	ผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่/ปี)	รายได้ (บาท/ปี)
(๑) ทำนา	๕๔.๗๑	๔๙๓	๑๒,๗๐๑	๒,๖๖๑,๐๐๐
(๒) พืชไร่	๓๓.๕๒	๓๐๒	๑๔,๒๓๐	๖,๐๖๒,๐๐๐
(๓) พืชผักสวนครัว	๑.๓๔	๑๒	๖๒๐	๓๒๑,๐๐๐
(๔) พืชเศรษฐกิจ/ สวนผลไม้	๑๐.๔๓	๙๕	๑,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
รวม	๑๐๐	๙๐๑	๒๘,๕๕๑	๑๐,๘๔๔,๐๐๐

๖) ผลกระทบในเบื้องต้น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

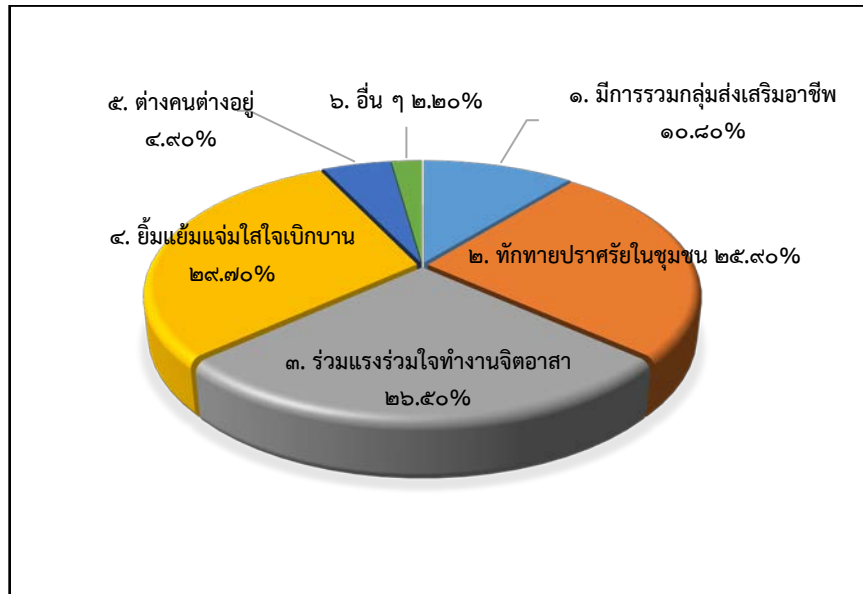
๖.๑) ด้านสังคม

- ประชาชนในชุมชนได้มีการแบ่งปันการใช้น้ำ ร้อยละ ๑๐๐ ไม่มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งกันใช้น้ำ (ทะเลาะเบาะแว้ง) และบริเวณโครงการ/บริเวณโดยรอบแหล่งน้ำประชาชนใช้ทำกิจกรรมเป็นแหล่งออกกำลังกาย ร้อยละ ๒๐.๗๐ ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน ร้อยละ ๑๙.๘๐ ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ ร้อยละ ๙.๕๑ และอื่น ๆ ร้อยละ ๐.๙๐ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในการทำกิจกรรม ร้อยละ ๔๙.๐๐ %

ภาพ ๔.๘ แผนภูมิแสดงร้อยละของรอบแหล่งน้ำใช้ทำกิจกรรมชุมชน

- ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยิ้มแย้มแจ่มใส ใจเบิกบาน ร้อยละ ๒๙.๗๐ รองลงมา ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา ร้อยละ ๒๖.๕๐ และทักทาย ปราศรัยในชุมชน ร้อยละ ๒๕.๙๐ มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ร้อยละ ๑๐.๘๐ ต่างคนต่างอยู่ ร้อยละ ๔.๙๐ และ อื่น ๆ ร้อยละ ๒.๒๐

ภาพ ๔.๙ แผนภูมิแสดงร้อยละของความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

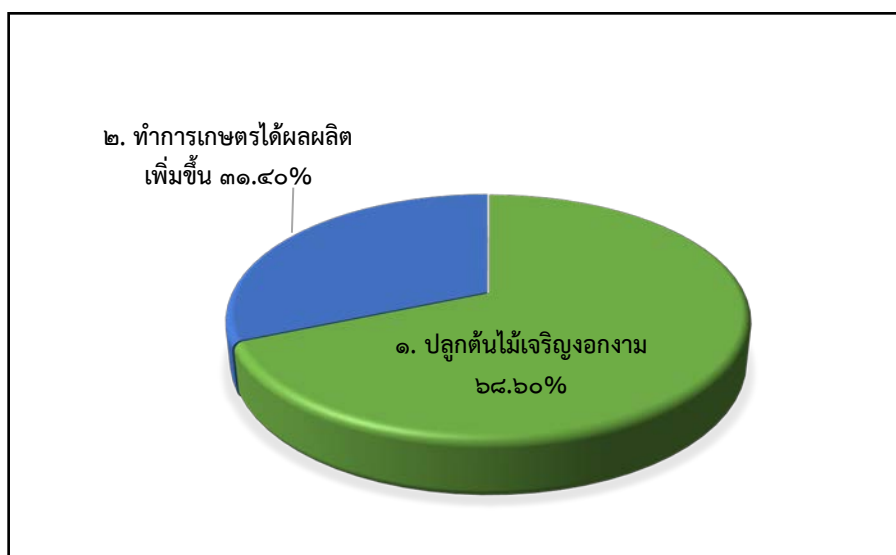
๖.๒) ด้านสิ่งแวดล้อม

- การดำเนินโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ พบว่า สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๘.๘๕ สัตว์น้ำเท่าเดิม ร้อยละ ๔๘.๘๕ และ สัตว์น้ำน้อยลง ร้อยละ ๒.๓๐

ภาพ ๔.๑๐ แผนภูมิแสดงร้อยละของผลกระทบต่อสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ

- ระบบนิเวศ การดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำ ประเด็นผลกระทบต่อระบบนิเวศ พบว่า ส่วนใหญ่พื้นที่มีแหล่งน้ำปลูกต้นไม้ได้เจริญงอกงาม ร้อยละ ๖๘.๖๐ ทำการเกษตรได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๑.๔๐

ภาพ ๔.๑๑ แผนภูมิแสดงร้อยละของผลกระทบต่อระบบนิเวศ

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๑) หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ชุมชนมีการดูแลรักษาแหล่งน้ำ โดยคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๒๒.๖๐ รองลงมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๖.๔๐ ประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ ๑๕.๘๐ ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๑๓.๗๐ และคณะกรรมการประปาของหมู่บ้านเป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๖.๘๐

ตาราง ๔.๘ แสดงร้อยละของการดูแลรักษาแหล่งน้ำ

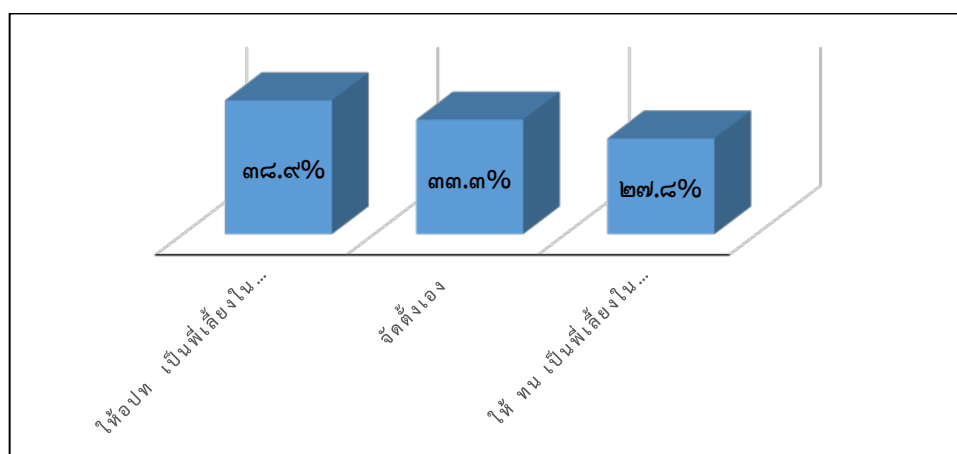
การดูแลรักษาแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล	๒๔	๑๖.๔๐
๒. คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	๓๓	๒๒.๖๐
๓. คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล	๑๐	๖.๘๐
๔. ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ	๒๓	๑๕.๘๐
๕. ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๒๐	๑๓.๗๐
๖. ยังไม่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๓๖	๒๔.๗๐
รวม	๑๔๖	๑๐๐

๒) โครงการดำเนินการแล้วเสร็จ แต่ยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๒๔.๗๐ พบว่า ประชาชนไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๕๒.๘๐ และต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๔๗.๒๐

ตาราง ๔.๙ แสดงร้อยละของการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

กลุ่มผู้ใช้น้ำ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๑๗	๔๗.๒๐
๒. ไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ	๑๙	๕๒.๘๐
รวม	๓๖	๑๐๐

๓) กรณีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่ม ร้อยละ ๓๘.๙๐ รองลงมา จัดตั้งเอง ร้อยละ ๓๓.๓๐ และให้กรมทรัพยากรน้ำช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่ม ร้อยละ ๒๗.๘๐

ภาพ ๔.๑๒ แผนภูมิแสดงร้อยละของความต้องการให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๔) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมมาก ร้อยละ ๙๑.๗๘ โดยแยกประเด็น พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๗.๐๖ รองลงมา ประชาชนไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๖.๕๗ ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืช ที่กีดขวางการระบายน้ำ ร้อยละ ๙๒.๕๔ ร่วมปล่อยสัตว์น้ำเพื่อสร้างความสมดุลในแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๒.๐๖ ร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๑.๓๐ หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รั้วแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ร้อยละ ๘๙.๗๐ ประชาชนร่วมดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำและอาคารประกอบเบื้องต้น ร้อยละ ๘๙.๓๐ หากพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำทางน้ำเข้าร่วมกันซ่อมแซมเบื้องต้น ร้อยละ ๘๖.๓๒ และเข้าร่วมการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ ร้อยละ ๘๕.๐๙

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม			รวม จำนวน %	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มาก (N / %)	ปาน กลาง (N / %)	น้อย (N / %)			
(๑) ร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ	๕๕ (๗๙.๗๑)	๑๐ (๑๔.๔๙)	๔ (๕.๘๐)	๖๙ (๑๐๐)	๒.๗๔ (๙๑.๓๐)	มีส่วนร่วมมาก
(๒) ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืช ที่กีดขวางการระบายน้ำ	๕๕ (๘๒.๐๙)	๙ (๑๓.๔๓)	๓ (๔.๔๘)	๖๗ (๑๐๐)	๒.๗๘ (๙๒.๕๔)	มีส่วนร่วมมาก
(๓) ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ	๖๓ (๙๒.๖๕)	๓ (๔.๔๑)	๒ (๒.๙๔)	๖๘ (๑๐๐)	๒.๙๐ (๙๖.๕๗)	มีส่วนร่วมมาก
(๔) ไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ	๖๓ (๙๒.๖๕)	๔ (๕.๘๘)	๑ (๑.๔๗)	๖๘ (๑๐๐)	๒.๙๑ (๙๗.๐๖)	มีส่วนร่วมมาก
(๕) ร่วมปล่อยสัตว์น้ำ เพื่อสร้าง ความสมดุลในแหล่งน้ำ	๓๔ (๘๐.๙๕)	๖ (๑๔.๒๙)	๒ (๔.๗๖)	๔๒ (๑๐๐)	๒.๗๖ (๙๒.๐๖)	มีส่วนร่วมมาก
(๖) หากพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร่วมกันซ่อมแซม เบื้องต้น	๒๖ (๖๖.๖๗)	๑๐ (๒๕.๖๔)	๓ (๗.๖๙)	๓๙ (๑๐๐)	๒.๕๙ (๘๖.๓๒)	มีส่วนร่วมมาก
(๗) เข้าร่วมการอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่าง ประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษา แหล่งน้ำ	๒๕ (๖๕.๗๙)	๙ (๒๓.๖๘)	๔ (๑๐.๕๓)	๓๘ (๑๐๐)	๒.๕๕ (๘๕.๐๙)	มีส่วนร่วมมาก
(๘) ร่วมดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ และตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำและ อาคารประกอบเบื้องต้น	๔๑ (๗๗.๓๖)	๗ (๑๓.๒๑)	๕ (๙.๔๓)	๕๓ (๑๐๐)	๒.๖๘ (๘๙.๓๑)	มีส่วนร่วมมาก
(๙) หากพบเห็นรอยแตก การกัด เซาะ การทรุดตัวคอนกรีตของ อาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่ม ผู้ใช้น้ำเจ้าหน้าที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น	๔๒ (๗๖.๓๖)	๙ (๑๖.๓๖)	๔ (๗.๒๗)	๕๕ (๑๐๐)	๒.๖๙ (๘๙.๗๐)	มีส่วนร่วมมาก
รวม	๔๕ (๘๐.๙๖)	๗ (๑๓.๔๓)	๓ (๕.๖๑)	๕๕ (๑๐๐)	๒.๗๕ (๙๑.๗๘)	มีส่วนร่วมมาก

๔. ข้อเสนอแนะจากประชาชนเกี่ยวกับโครงการในพื้นที่ (ปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะเฉพาะโครงการ)

๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองบ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๗ บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๗ ตำบลทัพเสด็จ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี : พบว่า ประชาชนต้องการเรียงหินรอบ ๆ แหล่งน้ำ เพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะริมคันดิน และต้องการให้ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ โครงการ

๒) โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากหนองหมุและหนองน้ำจำ บ้านยางอ้อย, ยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ : พบว่า แหล่งน้ำมีปริมาณระดับน้ำต่ำกว่าที่ควรทำให้ไม่สามารถดูดน้ำขึ้นได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขโดยการต่อท่อลงไป เพื่อสูบน้ำเข้าถังเก็บน้ำ

๓) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองร่องโคม หมู่ที่ ๖,๗,๑๑,๑๓ ตำบลบึงคล้า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ : พบว่า ขาดการดูแลรักษา มีวัชพืชขึ้นปกคลุมรอบ ๆ แหล่งน้ำ และประชาชนมีข้อเสนอให้ขุดลอกร่องน้ำจากแม่น้ำป่าสักเข้าคลองร่องโคม และต้องการให้ติดตั้งระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่การเกษตร

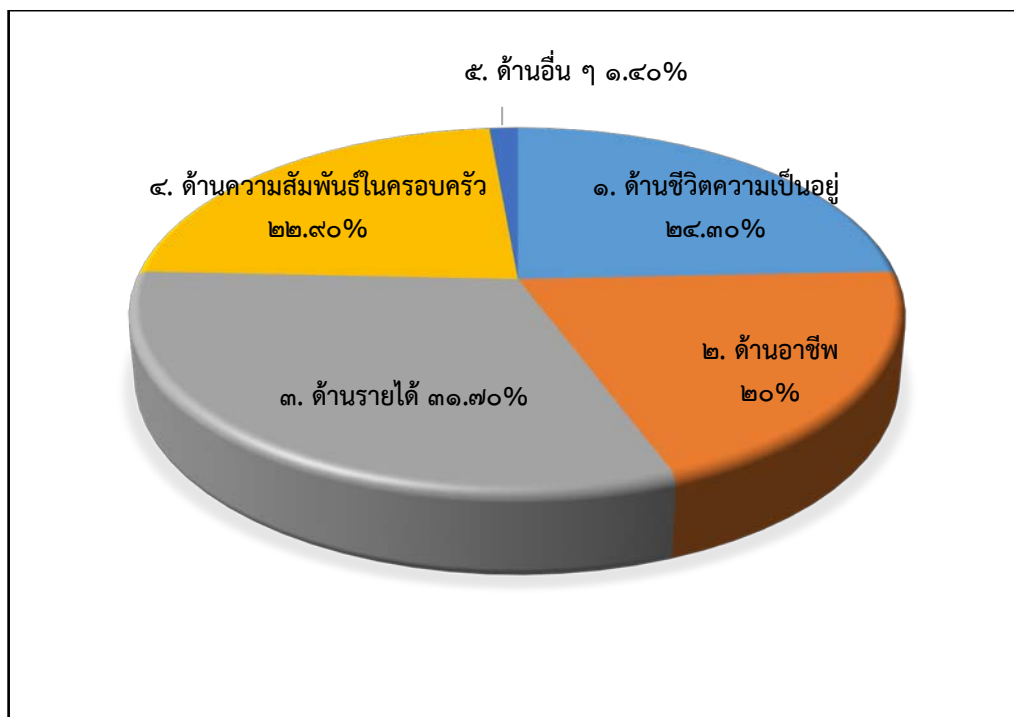
๔) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนนาแปลงใหญ่บ้านขุย หมู่ที่ ๖ ตำบลขุย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา : พบว่า คันดินบางจุดเลื่อนสไลด์ลงแหล่งน้ำ ต้องการให้มีการบดอัดดินให้แน่นขึ้น

๕) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองรางสาต ช่วง ๒ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร : พบว่า ประชาชนต้องการขุดลอกคลองรางสาตตลอดทั้งสาย

๕. ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๑) คณะผู้ประเมินผลได้สอบถามประชาชนที่ใช้ประโยชน์จากโครงการแหล่งน้ำเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙

พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙ ร้อยละ ๕๒.๓๐ และไม่ได้รับผลกระทบ ร้อยละ ๔๗.๗๐ โดยแยกผลกระทบด้านต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลกระทบด้านรายได้ ร้อยละ ๓๑.๔๐ รองลงมาผลกระทบด้านชีวิตความเป็นอยู่ ร้อยละ ๒๔.๓๐ ผลกระทบด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ร้อยละ ๒๒.๙๐ ผลกระทบด้านอาชีพ ร้อยละ ๒๐.๐๐ และผลกระทบด้านอื่น ๆ ร้อยละ ๑.๔๐

ภาพ ๔.๑๑ แผนภูมิแสดงร้อยละของจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๒) ความช่วยเหลือที่ประชาชนประสงค์จะได้รับจากหน่วยงานราชการ

พบว่า ประชาชนต้องการให้หน่วยงานราชการแจกหน้ากากอนามัยหรือเจลล้างมือ ต้องการให้เศรษฐกิจดีขึ้นราคาผลิตภัณฑ์สูงขึ้น ต้องการแหล่งเก็บกักน้ำในพื้นที่เพิ่ม และให้หน่วยงานหาแนวทางเชื่อมโยงทางน้ำกับแหล่งน้ำในพื้นที่ให้ทั่วถึงกัน

บทที่ ๕

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการประเมิน

กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำของกรมทรัพยากรน้ำ ในแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อโครงการ ในช่วงเดือน กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ สรุปผลการประเมิน ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไป

- ๑) ประชาชนตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๖๙.๘๐ ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา มากที่สุดร้อยละ ๕๑.๒๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ร้อยละ ๙๔.๒๐ มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ๑๙๘,๒๓๘ บาทต่อปี และประชาชนส่วนใหญ่รู้จักกรมทรัพยากรน้ำจากการที่หน่วยงานเข้ามาดำเนินโครงการในพื้นที่
- ๒) พื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติก่อนการดำเนินโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม ร้อยละ ๙๑.๙๐ ประเภท ห้วย หนอง คลอง บึง มีลักษณะดินชั้นดิน ตะกอนดินทับถมมาก มีวัชพืชปกคลุม และเป็นพื้นที่ราบลุ่มร้อยละ ๘.๑๐

๒. ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- ๑) ส่วนใหญ่ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ร้อยละ ๗๓.๓๐
- ๒) ประชาชนมีความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็น พบว่า อยู่ในระดับมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ ๙๗.๖๒
- ๓) ประชาชนมีความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ (ด้านแหล่งน้ำ และด้านระบบกระจายน้ำ) ดังนี้
 - ๓.๑) ด้านแหล่งน้ำ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๙๐.๖๑ และเมื่อแยกเป็นประเด็นพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ พื้นที่โครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๕.๓๑ รองลงมาความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๙๔.๓๗ รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ ร้อยละ ๙๐.๖๑ ภูมิทัศน์รอบ

แหล่งน้ำมีระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๘๘.๗๓ ค้นดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ ๘๖.๓๘ และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ ๘๐.๒๖

๓.๒) ด้านระบบกระจายน้ำ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๘๙.๖๓ และเมื่อแยกเป็นประเด็นพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ การใช้ งานสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ร้อยละ ๙๑.๑๑ ระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสม ตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ ๙๑.๑๑ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ ๘๖.๖๗

๔) ประโยชน์จากโครงการที่ประชาชนได้รับ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจระดับ มาก ร้อยละ ๘๕.๗๗ และเมื่อแยกเป็นประเด็น พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ เป็นแหล่งน้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ ๙๒.๗๙ รองลงมา นำนํ้าใช้เพื่อ การเกษตร ร้อยละ ๙๑.๙๕ ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ ร้อยละ ๘๗.๙๒ น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๘๗.๕๐ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง ร้อยละ ๘๖.๒๗ ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๕.๕๓ บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๘๕.๑๙ และใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๗๘.๗๙

๕) ความคิดเห็นที่มีผลกระทบในเบื้องต้น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

๕.๑) ด้านสังคม พบว่า ชุมชนได้มีการแบ่งปันการใช้น้ำ และส่วนใหญ่บริเวณ โครงการ/บริเวณโดยรอบแหล่งน้ำประชาชนไม่ได้ใช้ทำกิจกรรม รองลงมา พบว่า ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน และใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ยิ้มแย้มแจ่มใสใจเบิกบาน รองลงมา ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา และทักทาย ปราศรัยในชุมชน และมีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๕.๒) ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า บางแหล่งน้ำมีสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น และผลกระทบต่อระบบ นิเวศ ส่วนใหญ่พื้นที่มีแหล่งน้ำปลูกต้นไม้ได้เจริญงอกงาม และทำการเกษตรได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๑) หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ชุมชนมีการดูแลรักษาแหล่งน้ำ พบว่า ส่วนใหญ่ ต้องการให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแล ร้อยละ ๒๒.๖๐ รองลงมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๖.๔๐ ประชาชนดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการ ร้อยละ ๑๕.๘๐

- กรณีต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ พบว่า ประชาชนต้องการให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๓๘.๙ รองลงมาต้องการให้ชุมชนจัดตั้งเอง ร้อยละ ๓๓.๓ และให้กรมทรัพยากรน้ำช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ ๒๗.๘

๒) การมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนใหญ่ ประชาชนไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๗.๐๖ รองลงมาประชาชนไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ร้อยละ ๙๒.๕๔ ร่วมปล่อยสัตว์น้ำเพื่อสร้าง

ความสมดุลในแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๒.๐๖ และร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ ร้อยละ ๙๑.๓๐

๔. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากประชาชน

พบว่า ประชาชนได้มีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ ได้แก่ ๑) ต้องการให้มีการเรียงหินเพิ่มริมตลิ่งแหล่งน้ำป้องกันน้ำกัดเซาะคันดิน ๒) ต้องการขยายสระให้กว้างกว่าเดิม ๓) วางท่อจากแม่น้ำเพื่อผันน้ำหรือสูบน้ำมาใส่ในแหล่งน้ำที่ก่อสร้าง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง ๔) ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกกว่าเดิมเพื่อเพิ่มปริมาณความจุเก็บกักน้ำ ๕) เพิ่มหรือวางท่อระบบกระจายน้ำเข้าพื้นที่นาและในหมู่บ้าน ๖) ต้องการให้แหล่งน้ำสามารถเชื่อมโยงหรือผันน้ำได้ ๗) ต้องการฝายเก็บกักน้ำ และมีประตูน้ำเปิดปิด และ ๘) หน่วยงานควรดำเนินการขุดลอกคลองให้ตลอดทั้งสาย

๕. ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

พบว่า ประชาชนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด ๑๙ ส่วนใหญ่กระทบด้านรายได้ รองลงมากระทบด้านชีวิตความเป็นอยู่ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านอาชีพ

๕.๒ อภิปรายผล

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

พื้นที่แหล่งน้ำก่อนกรมทรัพยากรน้ำจะเข้ามาดำเนินโครงการ มีลักษณะดินเหนียว มีตะกอนดินทับถมมาก ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ กรมทรัพยากรน้ำจึงได้เข้ามาดำเนินโครงการอนุรักษ์ พื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ทำให้แหล่งน้ำได้รับการปรับปรุงพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำและมีระบบกระจายน้ำ ใช้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน)

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ (Results) โครงการที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการ ดังนี้

๑. ด้านผลผลิต (Outputs) ของโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจมากในประเด็น แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาพื้นที่ที่สามารถเพิ่มความจุในการเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ได้มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร

๒. ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการ ประชาชนได้ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทาน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน) โดยปลูกข้าว พืชไร่ สวนผลไม้ พืชผักสวนครัว ส่งผลให้

มีรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีบางแห่งใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาในหมู่บ้าน ซึ่งช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ด้านผลกระทบ (Impact) ของโครงการ ได้แก่

๑) ด้านเศรษฐกิจ : ประชาชนมีผลผลิตทางการเกษตร เช่น นาข้าว พืชไร่ (ไร่มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ข้าวโพด ลำไย ยางพารา สวนปาล์ม หน่อไม้) พืชสวนครัว (มะเขือ ผักกาด ผักชี ต้นหอม ผักกวางตุ้ง ถั่วฝักยาว ฟักทอง แตงกวา) สามารถนำออกขายสร้างรายได้ในครัวเรือน และมีไว้รับประทานในครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายลงได้

๒) ด้านสังคม : ประชาชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม : บริเวณรอบ ๆ โครงการ มีภูมิทัศน์สวยงามขึ้น ใช้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจในชุมชน ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ และพื้นที่บริเวณที่มีแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่ปลูกพืชพันธุ์ไม้ทางการเกษตรได้เจริญงอกงาม

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะของประชาชนรายโครงการ

๑) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนองบ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๗ บ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๗ ตำบลทัพเสด็จ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี : พบว่า ประชาชนต้องการเรียงหินรอบ ๆ แหล่งน้ำเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะริมคันดิน และต้องการให้ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ โครงการ

๒) โครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากหนองหมูและหนองน้ำจำ บ้านยางอ้อย, ยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ : พบว่า แหล่งน้ำมีปริมาณระดับน้ำต่ำกว่าที่ดูดน้ำทำให้ไม่สามารถดูดน้ำขึ้นได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขโดยการต่อท่อลงไป เพื่อสูบน้ำเข้าถึงเก็บน้ำ

๓) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองร่องโคม หมู่ที่ ๖,๗,๑๑,๑๓ ตำบลบึงคล้า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ : พบว่า ขาดการดูแลรักษา มีวัชพืชขึ้นปกคลุมรอบ ๆ แหล่งน้ำ และประชาชนมีข้อเสนอให้ขุดลอกร่องน้ำจากแม่น้ำป่าสักเข้าคลองร่องโคม และต้องการให้ติดตั้งระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในพื้นที่การเกษตร

๔) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำสนับสนุนนาแปลงใหญ่บ้านขุย หมู่ที่ ๖ ตำบลขุย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา : พบว่า คันดินบางจุดเลื่อนสไลด์ลงแหล่งน้ำ ต้องการให้มีการบดอัดดินให้แน่นขึ้น

๕) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองรางสาต ช่วง ๒ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง : พบว่า ประชาชนต้องการขุดลอกคลองรางสาตตลอดทั้งสาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน

๑) เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำควรส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ ในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการ ให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่โครงการ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

๒) หลังจากแหล่งน้ำได้รับการพัฒนาฟื้นฟู และก่อสร้างระบบกระจายน้ำแล้ว และมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว กรมทรัพยากรน้ำควรร่วมบูรณาการกับหน่วยงาน เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาชุมชน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสมแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการเพื่ออาชีพการเกษตรและมีผลิตผลเพิ่มขึ้น สามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน (เกษตรน้ำฝน)

๓) ติดตามและประเมินผลกลุ่มผู้ใช้น้ำรายใหม่ เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ หา SWOT Analysis เพื่อค้นหา จุดแข็งหรือจุดเด่น (Strengths) จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ (Weaknesses) และโอกาสที่ดำเนินการได้ (Opportunities) เป็นแนวทางใช้ในการพัฒนาให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการกลุ่มได้ด้วยตัวเองอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ชรีณี เดชจินดา. ๒๕๓๖. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์บริการกำจัดกากอุตสาหกรรม

แขวงแสมดำเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต
(สาขาสังแวดล้อม). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๕๙. โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบ
มีส่วนร่วม : หน้า ๒๗ - ๒๘)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. ๒๕๔๗. วารสารเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ
ภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ ๒ : หน้า ๓ - ๗

แหล่งข้อมูล www.opsmoac.go.th

แหล่งข้อมูล www.stou.ac.th/schools

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รูปภาพการลงพื้นที่ติดตามประเมินผลโครงการ

รูปภาพโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองหินเพลิง หมู่ที่ ๘,๙,๑๑ ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว
จังหวัดจันทบุรี ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๖

รูปภาพโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูหนอง บ้านโคกสะอาดหมู่ที่ ๗ บ้านโคกสะอาดหมู่ที่ ๗ ตำบลทัพเสด็จ
อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๖

รูปภาพโครงการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำสระเก็บน้ำสาธารณะ บ้านโคกหม้อ หมู่ที่ ๙
ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗

รูปภาพโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านหนองอ้อ หมู่ที่ ๗ ตำบลวังน้ำซับ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗

รูปภาพโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำจากหนองหมูและหนองน้ำจำ บ้านยางอ้อย, ยางอ้อยใต้ ตำบลเวียงตาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดลพบุรี ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑

รูปภาพโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำคลองร่องโคม หมู่ที่ ๖,๗,๑๑,๑๓ ตำบลบึงคล้า อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบูรณ์ ในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒

รูปภาพลงพื้นที่ประเมินผลโครงการในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5 โครงการ สนับสนุนนาแปลงใหญ่

รูปภาพลงพื้นที่ประเมินผลโครงการในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5 โครงการ ห้วยเสว

รูปภาพลงพื้นที่ประเมินผลโครงการในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 10 โครงการ หนองน้ำบางดี

รูปภาพลงพื้นที่ประเมินผลโครงการในเขตพื้นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 โครงการ คลองรางสาต

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

สทภ.
โครงการที่.....
ชุดที่...../.....

แบบสอบถามประชาชน

การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. 2562
(โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ)

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามประเมินผลโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับข้อมูลและความคิดเห็นของท่าน

สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก
ชื่อโครงการ.....
ที่ตั้ง บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ลุ่มน้ำ.....
งบประมาณ : ตามแผน พรบ..... ล้านบาท
ตามสัญญา..... ล้านบาท
เริ่มก่อสร้างเมื่อ..... สิ้นสุดระยะเวลาก่อสร้างเมื่อ.....
ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ.....
ความจุเก็บกักน้ำ ตามแบบแปลน..... ลูกบาศก์เมตร
ปริมาณน้ำที่มีอยู่จริงโดยประมาณ (ขณะเก็บข้อมูล)..... ลูกบาศก์เมตร
ประโยชน์ : พื้นที่ได้รับประโยชน์.....ไร่ ครัวเรือนได้รับประโยชน์.....ครัวเรือน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ☐ (1) ชาย ☐ (2) หญิง

1.2 อายุ ปี (ไม่ต่ำกว่า 18 ปี)

1.3 ระดับการศึกษา

- ☐ (1) ไม่ได้เรียนหนังสือ ☐ (2) ประถมศึกษา ☐ (3) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ (4) มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ (5) ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ (6)ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

1.4 อาชีพหลักของครัวเรือน (เลือก 1 อาชีพ)

- ☐ (1) เกษตรกร ☐ ทำนา ระบุ..... ☐ ทำไร่ ระบุ.....
☐ ทำสวน ระบุ..... ☐ เลี้ยงสัตว์ ระบุ.....
☐ ประมง ระบุ.....
☐ (2) รับจ้าง ☐ ในภาคการเกษตร ☐ รับจ้างทั่วไป
☐ (3) อื่นๆ ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานของรัฐ ☐ พนักงานเอกชน ☐ ค้าขาย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

1.5 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนบาท/ปี

1.6 ท่านรู้จักกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) รู้จัก อย่างไร.....
☐ (2) ไม่รู้จัก [เจ้าหน้าที่กรอกฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วย เช่น สายด่วนกรมทรัพยากรน้ำ 1310 กด 5
หน่วยงานในพื้นที่ ตั้งอยู่ที่จังหวัด..... หรืออื่นๆ]

1.7 ก่อนการดำเนินโครงการ ลักษณะของแหล่งน้ำเป็นอย่างไร

- ☐ (1) เป็นพื้นที่ราบลุ่ม (ไม่ได้เป็นหนอง สระ คลอง หรือฝายเดิม)
☐ (2) เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฝาย ฯลฯ โดยมีลักษณะ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
☐ (2.1) ตื้นเขิน / มีตะกอนดินทับถมมาก

- ☐ (2.2) มีวัชพืชปกคลุม
☐ (2.3) น้ำเสีย (มีสี และ/หรือ มีกลิ่น)
☐ (2.4) ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ (เช่น ฝายชำรุด ฝายรั่ว)
☐ (2.5) ช่วงฤดูน้ำหลาก มีปัญหาน้ำท่วมและการระบายน้ำ
☐ (2.6) ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ระบุเดือน.....
☐ (2.7) ตลิ่งโดนกัดเซาะ ☐ (2.8) อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ และด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

2.1 ก่อนดำเนินโครงการได้มาร่วมประชุม/รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของกรมทรัพยากรน้ำหรือไม่

- ☐ (1) เข้าร่วม (ตอบข้อ 2.2) ☐ (2) ไม่ได้เข้าร่วม ☐ (3) ไม่ได้เข้าร่วมแต่คนในครอบครัวเข้าร่วม

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ (เจ้าหน้าที่มาประชาคมรับฟังความคิดเห็นก่อนเริ่มโครงการ)

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			หมายเหตุ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ในการมาปฏิบัติหน้าที่				
(2)	เจ้าหน้าที่มีความสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส				
(3)	เจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ เช่น เหตุผลความจำเป็นของโครงการ สถานที่ที่ดำเนินการ ขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการผลิตและผลลัพธ์ของโครงการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ประมาณการใช้จ่ายและที่มาของเงินครบถ้วนชัดเจน				
(4)	เจ้าหน้าที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ				
(5)	เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถามหรือข้อสงสัย ได้ตรงประเด็นและชัดเจน				
(6)	เจ้าหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชน				

2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อผลผลิตโครงการ (ตอบเฉพาะข้อที่เกี่ยวข้อง/ตรงตามลักษณะโครงการเท่านั้น)

ที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ			ไม่ เกี่ยวข้อง
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
แหล่งน้ำ					
(1)	พื้นที่ตั้งโครงการมีความเหมาะสม				
(2)	แหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม				
(3)	รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ				
(4)	คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง				
(5)	ความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น				
(6)	ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีระเบียบเรียบร้อยสวยงาม				
ระบบกระจายน้ำ					
(7)	ระบบกระจายน้ำ(ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่				
(8)	ระบบกระจายน้ำ(ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด				
(9)	การใช้งานสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์				

2.4 ประโยชน์จากโครงการที่ประชาชนได้รับ

ที่	ประเด็น	ระดับการใช้ประโยชน์
-----	---------	---------------------

		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	ไม่ได้ใช้
(1)	ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์				☐ ปัจจุบันยังไม่มีน้ำ
(2)	ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้				☐ ไม่สะดวกเพราะ.....
(3)	น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน				
(4)	เป็นแหล่งน้ำดิบ ใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา)				
(5)	จับสัตว์น้ำ (กุ้ง หอย ปู ปลา) ในแหล่งน้ำมาเป็นอาหาร หรือสร้างรายได้ในครัวเรือน				
(6)	ใช้เพื่อการเกษตร (ระบุรายละเอียด ข้อ 6.1 -6.5)				
6.1 ใช้น้ำสำหรับทำนา ได้แก่จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่ ☐ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน 6.2 ใช้น้ำสำหรับพืชไร่ ได้แก่จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่ ☐ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน 6.3 ใช้น้ำสำหรับพืชผักสวนครัว ได้แก่จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่ ☐ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย ไว้รับประทานในครัวเรือน 6.4 ใช้น้ำสำหรับพืชเศรษฐกิจ/สวนผลไม้ ได้แก่ ☐ สวนยาง ☐ สวนปาล์ม ☐ ลำไย ☐ อื่นๆ จำนวน.....ไร่ ได้ผลผลิต.....กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี 6.5 อื่นๆ.....					
(7)	ใช้น้ำเพื่อการเลี้ยงสัตว์ ระบุ.....				
จำนวน.....ตัว ได้ผลผลิต.....		☐ คิดเป็นรายได้.....บาท/ปี ☐ ไม่ได้ขาย ไว้รับประทาน			
(8)	ใช้น้ำเพื่อการประกอบอาชีพของชุมชน (นอกภาคการเกษตร) ระบุ.....				
(9)	บรรเทาปัญหาภัยแล้ง				
(10)	บรรเทาปัญหาน้ำท่วม				

2.5 ความคิดเห็นที่มีผลกระทบในเบื้องต้น ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

2.5.1 ด้านสังคม

- ชุมชนของท่านมีการแบ่งปันการใช้น้ำอย่างทั่วถึงหรือไม่
☐ (1) มีการแบ่งปัน ☐ (2) มีการพิพาทเรื่องการใช้น้ำ/แย่งกันใช้น้ำ (ทะเลาะเบาะแว้ง)
- บริเวณโครงการ/บริเวณโดยรอบแหล่งน้ำใช้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
☐ (1) ใช้เป็นแหล่งพักผ่อน
☐ (2) ใช้เป็นแหล่งออกกำลังกาย
☐ (3) ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ ระบุ
☐ (4) ไม่ได้ใช้ทำกิจกรรม
☐ (5) อื่น ๆ ระบุ
- ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
☐ (1) มีการรวมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
☐ (2) ทักทายปราศรัยในชุมชน
☐ (3) ร่วมแรงร่วมใจทำงานจิตอาสา

- ☐ (4) ยึดแน่นแจ่มใสใจเบิกบาน
- ☐ (4) ต่างคนต่างอยู่
- ☐ (5) อื่น ๆ ระบุ

2.5.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) การดำเนินโครงการส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำในแหล่งน้ำหรือไม่ อย่างไร
☐ (1) สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ☐ (2) สัตว์น้ำเท่าเดิม ☐ (3) สัตว์น้ำน้อยลง
- 2) การดำเนินโครงการกระทบต่อระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น มี พันธุ์ไม้, ปลา, นก สัตว์เลื้อยคลาน ฯลฯ) อย่างไร
☐ (1) ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ☐ (2) ระบบนิเวศคงเดิม ☐ (3) ระบบนิเวศเสื่อมโทรมลง
- 3) ความชุ่มชื้นในดิน ☐ (1) ปลุกต้นไม้เจริญงอกงาม ☐ (2) ทำการเกษตรได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น
☐ (3) ดินแตกระแหง
- 4) ผลกระทบเชิงลบ ระบุ

2.6 ความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์จากโครงการ ท่านคิดว่า มีความคุ้มค่าระดับใด

ที่	ประเด็น	ระดับการเปลี่ยนแปลง			ไม่ได้ใช้แหล่งน้ำ
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้ความเป็นอยู่ของท่านเปลี่ยนแปลงอย่างไร (ด้านคุณภาพชีวิต)				
(2)	มีแหล่งน้ำในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของท่าน เปลี่ยนแปลงอย่างไร (ด้านผลผลิต)				
* เมื่อคิดเปรียบเทียบเป็นตัวเงิน รายได้เพิ่มขึ้นเท่าไรบาท/ปี (เฉพาะการเกษตรที่ใช้น้ำจากโครงการ)					

ตอนที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

3.1 หลังจากดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ชุมชนท่าน มีการดูแลรักษาแหล่งน้ำอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.) เป็นผู้ดูแล
- ☐ (2) คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล
- ☐ (3) คณะกรรมการประปาของหมู่บ้าน เป็นผู้ดูแล
- ☐ (4) ประชาชนดูแลกันเอง อย่างไม่เป็นทางการ
- ☐ (5) ดูแลผ่านกลุ่มผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มแล้ว) ชื่อกลุ่ม.....
 ระบุระยะเวลาที่มีกลุ่มแล้ว ก็เดือน.....ก็ปี.....
- ☐ (6) ยังไม่มีการตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ
- ☐ (6.1) ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดย ☐ จัดตั้งเอง ☐ ให้ ทน.ช่วยเป็นที่เล็งในการจัดตั้งกลุ่มฯ
☐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล, อบต.)
 ช่วยเป็นที่เล็งในการจัดตั้งกลุ่ม
- ☐ (6.2) ไม่ต้องการให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เนื่องจาก.....

3.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่	ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม			ไม่มีส่วนร่วม
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(1)	ร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ				

ที่	ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม			ไม่มีส่วนร่วม
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
(2)	ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ				
(3)	ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแหล่งน้ำ				
(4)	ไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ				
(5)	ร่วมปล่อยสัตว์น้ำ เพื่อสร้างความสมดุลในแหล่งน้ำ				
(6)	หากพบการรั่วซึมตามท่อส่งน้ำ ทางน้ำเข้า ร่วมกันซ่อมแซมเบื้องต้น				
(7)	เข้าร่วมการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาแหล่งน้ำ				
(8)	ร่วมดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ และตรวจสอบสภาพแหล่งน้ำและอาคารประกอบเบื้องต้น				
(9)	หากพบเห็นรอยแตก การกัดเซาะ การหลุดตัวคอนกรีตของอาคารประกอบ รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เช่น กรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น				

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

5.1 ปัจจุบันท่านหรือครอบครัวของท่าน ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคโควิด 19 หรือไม่ อย่างไร

☐ (1) ได้รับผลกระทบ

☐ (1.1) ด้านชีวิตความเป็นอยู่

☐ (1.2) ด้านอาชีพ.....

☐ (1.3) ด้านรายได้.....

☐ (1.4) ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว.....

☐ (1.5) ด้านอื่น

☐ (2) ไม่ได้รับผลกระทบ

5.2 ท่านต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ภาคผนวก ค
บันทึกที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ ๕๐๙๕
วันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๐.๓๖ น.

กรมทรัพยากรน้ำ
รับที่ ๐๕๐๓๖
วันที่ ๒๑ พ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๖.๔๕ น.

ส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๑๐๙๓ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

๑. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อนุมัติให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) ดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย (๑) ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นการประเมินผลก่อนการดำเนินโครงการ (๒) ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ และ (๓) ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า โดยการติดตามและประเมินผลดังกล่าวดำเนินการร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ และสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งกำหนดระยะเวลาดำเนินการเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ - ธันวาคม ๒๕๖๓ รายละเอียดตามหนังสือ สนผ. ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๓๔๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๒. เนื่องจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ทำให้ สนผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้ตามแผนกำหนดการเดิม จึงขออนุมัติปรับแผนการดำเนินงานโครงการติดตามและประเมินผลฯ ดังกล่าว เป็นลงพื้นที่เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม- กันยายน ๒๕๖๓ โดยอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำเห็นชอบตามที่ สนผ. เสนอ รายละเอียดตามหนังสือ สนผ. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๑๒๖๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยการลงพื้นที่สังเกตการณ์โครงการ เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากประชาชน และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑, ๒, ๔, ๖, ๗, ๙ และ ๑๐ ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

๑.๑ แบบสอบถามประชาชน การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ

๑.๒ แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ

๑.๓ แบบสอบถามประชาชน การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ)

๑.๔ แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า/ติดปัญหา

๑.๕ แบบติดตามประเมินผลโครงการ สำหรับเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์และวิเคราะห์โครงการ

เรื่องกลับ กสบ.
วันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๔
เวลา ๑๔.๑๕

/๒. สนผ....

๒. สนผ. ดำเนินการประมวลผล สรุป วิเคราะห์ และได้จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการ จำนวน ๓ เล่ม เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามเล่มเอกสารแนบ ๑ - ๓ โดยสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

๒.๑ การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อนและระหว่างดำเนินโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ กระบวนการบริหารจัดการโครงการ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประเมินสภาพแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินโครงการฯ โดยการสุ่มเก็บข้อมูลโครงการฯ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕ โครงการ ด้วยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ และสอบถามความคิดเห็นของประชาชน ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ จำนวน ๗๗ คน รวมถึงการสังเกตการณ์และวิเคราะห์โครงการ โดยมีผลการประเมินสรุป ดังนี้

๑) ประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท พบว่า โครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ ของกรมทรัพยากรน้ำ เป็นโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต โดยโครงการที่คัดเลือกสำหรับการประเมินผล มีการร้องขอมาจากหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่บูรณาการงานร่วมกัน (MOU) ขอรับการสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ โดยลักษณะของพื้นที่ก่อนการดำเนินโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำเดิม เช่น หนอง สระ คลอง ฯลฯ ที่มีลักษณะต้นเขิน ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้หรือเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำในพื้นที่ รวมถึงเป็นแหล่งน้ำที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ทำให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนในพื้นที่ที่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเดิมก่อนดำเนินโครงการเป็นบางแห่ง โดยเป็นการใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรมากที่สุด

๒) ประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า

๒.๑) โครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ มีความพร้อมด้านแบบแปลนสถานที่ก่อสร้าง และกำหนดสถานที่ที่ดินชัดเจน เนื่องจากหลังจากได้รับคำขอรับการสนับสนุนโครงการจากพื้นที่แล้ว สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคจะดำเนินการสำรวจความเหมาะสมเบื้องต้นและสำรวจออกแบบรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก่อนเสนอเข้าแผนจังหวัด/แผนลุ่มน้ำ และขอรับการจัดสรรงบประมาณมายังกรมทรัพยากรน้ำ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโครงการบางแห่งประสบปัญหาการขอใช้พื้นที่ของหน่วยงานอื่น เช่น กรมเจ้าท่า ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน

๒.๒) บุคลากรด้านการควบคุมงานก่อสร้าง ส่วนใหญ่มีปริมาณงานเหมาะสมกับจำนวนโครงการ แต่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานตามแผนงานโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีการกิจอื่นที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานในพื้นที่ จึงต้องมีการบริหารจัดการในการเข้าควบคุมงานในพื้นที่ให้เหมาะสม

๓) ประเมินกระบวนการบริหารจัดการ

๓.๑) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พบว่า ทุกโครงการมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยพบปัญหาจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นฯ ได้แก่ การขอให้ที่ดินในที่ดินของประชาชน การร้องขอให้สอยเขตที่ดิน การปรับแก้แบบแปลน โดยมีประชาชนบางส่วนที่ไม่เข้าใจลักษณะงานทางด้านวิศวกรรมหรือโครงสร้างอาคาร ฯลฯ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน

/เรียบร้อยแล้ว...

เรียบร้อยแล้ว และเมื่อสอบถามประชาชนในประเด็นของความพึงพอใจจากการเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินโครงการ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก

๓.๒) การดำเนินโครงการและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางการขนส่งดินทิ้งที่ต้องวิ่งผ่านทางหลวงชนบทและทางหลวงแผ่นดิน โดยได้เข้าร่วมประชุมชี้แจง มีมติให้ผู้รับจ้างปฏิบัติตามระเบียบฯ ของหน่วยงานทั้งสอง เช่น ไม่ให้มีวัสดุตกหล่นบนผิวจราจร บรรทุกน้ำหนักตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น และมีการแก้ไขแบบแปลน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเปลี่ยนแปลง มีการปรับแนววางท่อ และหน่วยงานท้องถิ่นมีแผนพัฒนาพื้นที่ในอนาคต

๓.๓) การควบคุมงาน พบว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคมีการควบคุมงานอย่างใกล้ชิดและเป็นประจำ โดยมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นระหว่างดำเนินงานในระดับน้อย ซึ่งส่วนกลางได้มีการแต่งตั้ง Area Engineer เป็นที่ปรึกษาให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาคด้วย ทั้งนี้ การติดปัญหาเรื่องการขอใช้ที่ดิน ต้องมีการขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน จึงส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

๔) ความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่หลังจากการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ (ด้านแหล่งน้ำและกลุ่มผู้ใช้น้ำ)

๔.๑) การใช้ประโยชน์เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะได้ใช้น้ำหรือใช้ประโยชน์จากโครงการ โดยเป็นการใช้น้ำเพื่อการเกษตรมากที่สุด

๔.๒) ระดับความคาดหวัง เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ พบว่า ประชาชนในพื้นที่มีความคาดหวังในภาพรวมระดับมาก โดยมีความคาดหวังว่าโครงการจะสามารถรองรับน้ำ/ระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมได้ คุณภาพน้ำของแหล่งน้ำจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำจะเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ โครงการเป็นไปตามแบบที่กำหนด สามารถบรรเทาปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ ส่งผลให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถนำน้ำไปใช้ได้สะดวก และสามารถนำน้ำไปใช้ผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสำหรับอุปโภคได้

๔.๓) การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ พบว่า ในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่ไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งประชาชนมีความต้องการให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยให้กรมทรัพยากรน้ำช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และมีประชาชนบางส่วนไม่ต้องการให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เนื่องจากในพื้นที่มีหน่วยงาน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และประชาชนร่วมดูแลแหล่งน้ำอยู่แล้ว

๒.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการดำเนินโครงการ โดยการสุ่มตัวอย่างโครงการฯ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐ โครงการ เก็บข้อมูลจากครัวเรือนจำนวนทั้งสิ้น ๘๖ ครัวเรือน โดยมีผลการประเมินสรุป ดังนี้

๑) ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ พบว่า

๑.๑) ด้านแหล่งน้ำ ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ในด้านพื้นที่โครงการมีความเหมาะสม ร้อยละ ๙๕.๓๑ รองลงมา ความจุเก็บกักปริมาณน้ำได้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๙๔.๓๗ รูปแบบก่อสร้างอาคารระบายน้ำ/บังคับน้ำ/ทางเข้าน้ำ ร้อยละ ๙๐.๖๑ ภูมิทัศน์รอบแหล่งน้ำมีระเบียบเรียบร้อย ร้อยละ ๘๘.๗๓ คันดินมีความมั่นคงแข็งแรง ร้อยละ ๘๖.๓๘ และแหล่งน้ำได้รับการขุดลอกมีความลึกความกว้างที่เหมาะสม ร้อยละ ๘๐.๒๖

๑.๒) ด้านระบบกระจายน้ำ ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ในด้านการใช้งาน
สูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ ร้อยละ
๙๑.๑๑ และระบบกระจายน้ำ (ท่อส่งน้ำ) มีการติดตั้งถึงพื้นที่เพาะปลูก/พื้นที่ที่กำหนด ร้อยละ ๘๖.๖๗

๑.๓) ประโยชน์จากโครงการ ประชาชนมีความพึงพอใจระดับมาก ในด้านเป็นแหล่ง
น้ำดิบใช้ผลิตน้ำประปา (ใช้น้ำประปา) ร้อยละ ๙๒.๗๙ รองลงมา นำน้ำใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ ๙๑.๙๕
ความสะดวกในการนำน้ำไปใช้ ร้อยละ ๘๗.๙๒ น้ำใช้อุปโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๘๗.๕๐ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง
ร้อยละ ๘๖.๒๗ ปริมาณน้ำที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๕.๕๓ บรรเทาปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ ๘๕.๑๙ และใช้น้ำ
เพื่อการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ ๗๘.๗๙

๑.๔) ด้านผลกระทบ (Impact) ของโครงการ พบว่า

(๑) ด้านเศรษฐกิจ : ประชาชนมีผลผลิตทางการเกษตร เช่น นาข้าว พืชไร่
(ไร่มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ข้าวโพด ลำไย ยางพารา สวนปาล์ม หน่อไม้) พืชสวนครัว (มะเขือ ผักกาด ผักชี ต้นหอม
ผักกวางตุ้ง ถั่วฝักยาว พริกทอง แตงกวา) สามารถนำออกขายสร้างรายได้ในครัวเรือน และปลูกไว้รับประทาน
ในครัวเรือนสามารถลดรายจ่ายลงได้

(๒) ด้านสังคม : ประชาชนมีการแบ่งปันการใช้น้ำ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี
ในชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ

(๓) ด้านสิ่งแวดล้อม : บริเวณรอบๆ โครงการ มีภูมิทัศน์สวยงามขึ้น ใช้เป็น
แหล่งพักผ่อนหย่อนใจในชุมชน ใช้จัดกิจกรรมในวันสำคัญ และพื้นที่บริเวณแหล่งน้ำ ส่วนใหญ่ปลูกพืชพันธุ์ไม้
ทางการเกษตรได้เจริญงอกงาม

๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ พบว่า
ประชาชนมีส่วนร่วมระดับมาก ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ รองลงมา ประชาชนไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูล
ลงแหล่งน้ำ ร่วมกำจัดเศษไม้หรือวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ ร่วมปล่อยสัตว์น้ำเพื่อสร้างความสมดุลในแหล่งน้ำ
และร่วมกำจัดวัชพืช (ผักตบชวา จอก แหน กก) ในบริเวณแหล่งน้ำ

๓) ความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ
และระบบกระจายน้ำในบางโครงการ พบว่า ๓.๑) ต้องการให้มีการเรียงหินเพิ่มริมตลิ่งเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะ
คันดิน ๓.๒) ต้องการขยายสระเก็บกักน้ำให้กว้างกว่าเดิม ๓.๓) วางท่อจากแม่น้ำเพื่อผันน้ำหรือสูบน้ำมาใส่ใน
แหล่งน้ำที่ก่อสร้าง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้ง ๓.๔) ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกกว่าเดิมเพื่อเพิ่มปริมาณ
ความจุเก็บกักน้ำ ๓.๕) เพิ่มหรือวางท่อระบบกระจายน้ำเข้าพื้นที่นาและในหมู่บ้าน ๓.๖) ต้องการให้
แหล่งน้ำสามารถเชื่อมโยงหรือผันน้ำได้ ๓.๗) ต้องการฝายเก็บกักน้ำและมีประตูน้ำเปิดปิด และ ๓.๘)
หน่วยงานควรดำเนินการขุดลอกลำคลองให้ตลอดทั้งสาย

๒.๓ การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนิน
โครงการ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานโครงการเกิดความล่าช้า และนำข้อค้นพบจัดทำเป็น
ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป โดยการสุ่มคัดเลือกโครงการ ปี ๒๕๕๕-๒๕๖๒
เป็นกรณีศึกษา จำนวน ๕ โครงการ ซึ่งเป็นโครงการที่ติดปัญหาอุปสรรค จนส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้า โดยมี
ตัวอย่างของปัญหาอุปสรรค เช่น ผู้รับจ้างทำงานไม่เสร็จตามแผน จึงบอกเลิกสัญญาและหาผู้รับจ้างรายใหม่
ปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่ ปัญหาผู้รับจ้างทำงานเนื่องจากขาดสภาพคล่อง ฯลฯ โดยมีผลการประเมินสรุป ดังนี้

๑) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พบว่า ทุกโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ใน
เอกสารขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๒) ประโยชน์ของโครงการ พบว่า ด้านพื้นที่การเกษตร จำนวนเป้าหมายตรงตามที่เราได้ด้านปริมาณน้ำเก็บกัก มีบางโครงการที่ปรับลดลง เนื่องจากมีการแก้ไขแบบแปลนให้เหมาะสมกับพื้นที่ และด้านจำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ มีบางโครงการจำนวนเป้าหมายเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรในหมู่บ้าน

๓) การแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น พบว่า

๓.๑) ด้านการบริหารจัดการ กรณี โครงการต้องหยุดงาน พบว่า หน่วยงานใช้ระยะเวลาดำเนินการแก้ไขปัญหาค่อนข้างนาน ส่งผลทำให้ต้องมีการขยายสัญญา หรือส่งผลให้การดำเนินงานไม่แล้วเสร็จตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนด

๓.๒) ด้านผู้รับจ้าง กรณี ผู้รับจ้างรายเดียวรับงานหลายโครงการ มีแนวโน้มส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการล่าช้า เพราะมีประเด็นความเสี่ยงเรื่องผู้รับจ้างขาดสภาพคล่อง หรือมีเครื่องจักรและบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และกรณีผู้รับจ้างนอกพื้นที่ประมูลโครงการได้ แต่ไม่สามารถบริหารจัดการเครื่องจักรและบุคลากรได้ มีแนวโน้มส่งผลให้ผู้รับจ้างขาดสภาพคล่อง และทิ้งงาน

๓.๓) ด้านการขออนุญาตใช้พื้นที่ กรณี โครงการไม่ได้มีการขออนุญาตใช้พื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อยก่อนเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ พบว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถเข้าดำเนินการได้ ต้องหยุดงาน ซึ่งการขออนุญาตใช้พื้นที่ มีขั้นตอนและใช้เวลาดำเนินการค่อนข้างมาก และบางโครงการต้องมีการแก้ไขแบบแปลนเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ หรือเพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของหน่วยงานที่เป็นเจ้าของพื้นที่

๓. ข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมิน จากการลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีข้อเสนอแนะต่อปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สรุปดังนี้

๓.๑ ข้อเสนอแนะก่อนดำเนินโครงการ หรือก่อนขอรับการจัดสรรงบประมาณ

๑) ในการวางโครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ ควรออกแบบให้มีระบบกระจายน้ำด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร

๒) กำหนดให้มีการขออนุญาตใช้พื้นที่ดำเนินการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อยก่อนเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณหรือก่อนดำเนินการก่อสร้าง เพื่อลดปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่ระหว่างก่อสร้างซึ่งมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลานาน ส่งผลให้การดำเนินงานล่าช้าหรือไม่เป็นไปตามแผน

๓) การจัดทำเอกสารสรุปโครงการ หรือ One page ควรมีความสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อเท็จจริงในพื้นที่ และระบุวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ พร้อมประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับให้ชัดเจนเนื่องจากสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน

๓.๒ ข้อเสนอแนะระหว่างดำเนินการโครงการ

๑) การมอบหมายงานเพิ่มเติมให้กับเจ้าหน้าที่ควบคุมงานควรเป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถดูแลควบคุมงานได้อย่างทั่วถึง ไม่กระทบต่อการควบคุมงาน

๒) การบริหารจัดการกรณีเกิดปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ต้องหยุดงานเป็นเวลานาน หน่วยงานควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันข้อร้องเรียนจากประชาชน หรือข้อร้องเรียนต่อการตรวจสอบการดำเนินงาน และเมื่อผู้รับจ้างได้เข้าดำเนินการ หน่วยงานควรกำกับเร่งรัดผู้รับจ้างให้ดำเนินการแล้วเสร็จโดยเร็ว

๓.๓ ข้อเสนอแนะเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ

๑) หน่วยงานควรตรวจสอบ ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับให้ถูกต้อง สอดคล้องตรงกับการดำเนินการจริง เพื่อให้การรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลโครงการหลังจากที่โครงการแล้วเสร็จเป็นไปอย่างถูกต้อง และสามารถส่งผลลัพธ์การดำเนินงานให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เพื่อตอบตัวชี้วัดภายใต้แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

๒) กรมทรัพยากรน้ำควรส่งเสริมสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่โครงการ เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน รวมทั้งหน่วยงานในพื้นที่ควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาชุมชน ฯลฯ เพื่อให้ความรู้ หลักวิชาการ เกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตร มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้

๓) หน่วยงานในพื้นที่ควรมีการติดตามและประเมินผลกลุ่มผู้ใช้น้ำรายใหม่ เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หา SWOT Analysis โดยค้นหาจุดแข็งหรือจุดเด่น (Strengths) จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ (Weaknesses) และโอกาสที่ดำเนินการได้ (Opportunities) เพื่อเป็นแนวทางใช้ในการพัฒนาให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีความเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการกลุ่มผู้ใช้น้ำได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

๓.๔ ข้อเสนอแนะอื่นๆ

๑) การพิจารณากำหนดเกณฑ์ผู้รับจ้างในการรับงานของกรมทรัพยากรน้ำ โดยกรมฯ ควรพิจารณาผลงานของผู้รับจ้างที่ผ่านมาและผลงานของผู้รับจ้างที่มีงานค้าง โดยกำหนดเกณฑ์การรับงาน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการใหม่

๒) การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกรมฯ ควรมีการประสานเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งน้ำ และการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานร่วมกัน อันนำไปสู่ประโยชน์ต่อประชาชน

๓) กรมทรัพยากรน้ำ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการติดตามและประเมินผลโครงการแหล่งน้ำที่ดำเนินการแล้วเสร็จต่อเนื่องทุกปี ทั้งในส่วนกลางและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การติดตามและประเมินผลโครงการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ เห็นควรเผยแพร่รายงานการติดตามและประเมินผลโครงการ ให้ทุกหน่วยงานได้รับทราบผลการประเมินดังกล่าว และเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อเสนอแนะของคณะผู้ประเมินเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาร่างรายงานการติดตามและประเมินผล ตามข้อเท็จจริง ข้อ ๒ และ ๓ หากเห็นชอบ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ณัฐชนน ชื่นชูวงศ์

นายณัฐชนน ชื่นชูวงศ์
นางสาวณัฐชนน ชื่นชูวงศ์

(นายยรรยงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

๒๗ พ.ค. ๒๕๖๕

(นายภาคธู อารมย์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

สำนักงานอธิบดี
เลขที่รับ 4932
วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๓
เวลา 13.45 น.

กรมทรัพยากรน้ำ
รับที่ 05947
วันที่ ๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๓
เวลา 13.26 น.

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/ ๑๒๖๐ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอปรับแผนการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของ
กรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

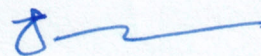
ตามที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ เสนอขออนุมัติโครงการติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย
(๑) การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับ
ประเมินผลก่อนดำเนินโครงการ (๒) การติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ และ (๓) การติดตามและประเมินผล
โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า และอธิบดี
กรมทรัพยากรน้ำได้อนุมัติโครงการดังกล่าวแล้ว รายละเอียดตามหนังสือ สนผ. ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๓๔๔ ลงวันที่
๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นั้น

ข้อเท็จจริง

เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ทำให้
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนผ.) ไม่สามารถดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้ตามแผนกำหนดการเดิม
สนผ. พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของ
กรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอปรับแผนการดำเนินงาน
โครงการฯ เพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูลติดตามประเมินผลในช่วงระยะเวลาเดือนกรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓ โดยมี
รายละเอียดตามเอกสารแนบ

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

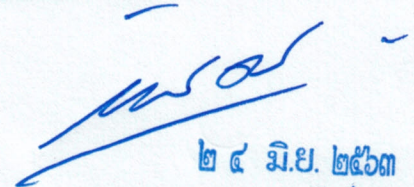
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดอนุมัติปรับแผนการดำเนินโครงการ
ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่เสนอมาพร้อมนี้

(นายบรรยงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

อนุมัติ

๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๓

(นายภาดล ถาวรฤชรัตน์)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องกลับ กรม
๑๕ มิ.ย. ๖๓

รายละเอียดการดำเนินงาน โครงการติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
(ปรับเปลี่ยน)

การคัดเลือกโครงการ
การเก็บข้อมูล

รายชื่อโครงการ
สำหรับการประเมิน

แผนการดำเนินงาน

ประมาณการ
ค่าใช้จ่าย

๑. การคัดเลือกโครงการ และจำนวนโครงการสำหรับการติดตามประเมินผล

๑.๑ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และพัฒนาแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๓

- ติดตามประเมินผล ก่อนดำเนินโครงการ โดยการคัดเลือกโครงการให้ครอบคลุมประเภทหนอง/บึง/สระ ลำคลอง/ลำห้วย ฝาย หรือระบบกระจายน้ำ ภูมิภาคละ ๑ โครงการ ดังนี้

ภูมิภาค	จำนวนโครงการ	ครัวเรือนได้ประโยชน์	จำนวนสำหรับการติดตามประเมินผล
ภาคเหนือ	๘๐	๓๖,๙๑๒	คัดเลือก ๑ โครงการ
ภาคกลาง	๗	๑,๒๔๓	คัดเลือก ๑ โครงการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๗	๓๔,๙๒๖	คัดเลือก ๑ โครงการ
ภาคตะวันออก	๖	๑๐๙	คัดเลือก ๑ โครงการ
ภาคใต้+ใต้ชายแดน	๑๕	๒,๑๙๙	คัดเลือก ๑ โครงการ
รวม	๑๔๕	๗๕,๓๘๙	๕

หมายเหตุ : คัดเลือกจำนวนตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่าง
 e = ค่าความคลาดเคลื่อน (ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐)
 N = จำนวนประชากร

ดังนั้น $n = \frac{๗๕,๓๘๙}{1 + ๗๕,๓๘๙(๐.๑๐)^2} = ๑๐๐$ ครัวเรือน

- วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และเก็บข้อมูลประชาชนโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โครงการละ ๒๐ ครัวเรือน (รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ครัวเรือน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ หรือผู้นำชุมชน ในประเด็นต่างๆ เพิ่มเติม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เก็บข้อมูลซ้ำโครงการเดิม หลังโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ)
- เพิ่มเติมการติดตามประเมินผลโครงการฯ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ โครงการ

๑.๒ ติดตามประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟืนฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๒

- ประเมินผลหลังดำเนินโครงการ โดยการคัดเลือกโครงการให้ครอบคลุมประเภท หนอง/บึง/สระ ลำคลอง/ลำห้วย ฝาย หรือระบบกระจายน้ำ ภูมิภาคละ ๒ โครงการ ดังนี้

ภูมิภาค	จำนวนโครงการแล้วเสร็จ	ครัวเรือนได้ประโยชน์	จำนวนสำหรับการติดตามประเมินผล
ภาคเหนือ	๕๐	๙,๕๗๙	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคกลาง	๕๖	๑๑,๑๕๐	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙	๑๖,๖๖๒	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคตะวันออก	๑๙	๑,๒๒๒	คัดเลือก ๒ โครงการ
ภาคใต้+ใต้ชายแดน	๑๕	๔,๒๙๑	คัดเลือก ๒ โครงการ
รวม	๒๓๐	๔๓,๕๐๔	๑๐

หมายเหตุ : คัดเลือกจำนวนตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n=จำนวนตัวอย่าง
e=ค่าความคลาดเคลื่อน (ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ ๑๐)

N=จำนวนประชากร

ดังนั้น $n = \frac{๔๓,๕๐๔}{1 + ๔๓,๕๐๔(๐.๑๐)^2} = ๑๐๐$ ครัวเรือน

- เก็บข้อมูลจากประชาชน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โครงการละ ๑๐ ครัวเรือน (รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ครัวเรือน) สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)
- เพิ่มเติมการติดตามประเมินผลโครงการฯ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ โครงการ

๑.๓ ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ ฟืนฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า

- ประเมินปัจจัยที่ทำให้โครงการล่าช้า โดยการคัดเลือกโครงการให้ครอบคลุมปัญหาด้านต่างๆ ภูมิภาคละ ๑ โครงการ
- วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ

3. แผนการดำเนินงานโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปรับแผน)

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ																หมายเหตุ
		ตค.62	พย.62	ธค.62	มค.63	กพ.63	มีค.63	เมย.63	พค.63	มิย.63	กค.63	สค.63	กย.63	ตค.63	พย.63	ธค.63		
1	ศึกษาแผนงานโครงการปี 2563, รวบรวมผลการดำเนินงานโครงการปี 2562 และศึกษาแผนงานโครงการดังกล่าว																	
2	จัดทำรายละเอียดข้อมูล และเสนอขออนุมัติโครงการ																	
3	จัดทำเครื่องมือการติดตามประเมินผล (แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์)																	
4	แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบข้อเสนอโครงการและแจ้งผู้ประสานงาน พร้อมขอรายละเอียด Onepage โครงการ																	
4	แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาร่างแบบสอบถาม ร่างแบบสัมภาษณ์ / สนผ. ปรับปรุงแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ให้สมบูรณ์																(ทน.ศต. ศต. สทพ. สอน. กพร. กตบ. ศชช.)	
5	ขอปรับแผน																	
5	เก็บข้อมูล (สังเกตการณ์, สัมภาษณ์, แบบสอบถาม)																	
6	รวบรวมแบบสอบถาม ประมวลผล วิเคราะห์																	
7	จัดทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดี																	
8	จัดพิมพ์เล่มรายงาน, เผยแพร่รายงาน																	

หมายเหตุ :
 = แผน
 = ผล
 = ปรับแผน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๖๒๘๔
ที่ ทส ๐๖๐๔.๔/๓๔๔ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติในหลักการเพื่อดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการ
ของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

เรื่องเดิม

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี โดยมีโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำเป็นประจำทุกปี ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้มีการประเมินผลและการรายงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

ข้อเท็จจริง

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ (สนพ.) มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อเก็บรวบรวมผลการประเมินในแต่ละปีสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการตอบผลสัมฤทธิ์ ความพึงพอใจ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการ ความคุ้มค่าจากการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สนพ. พิจารณาแล้วเห็นควรมีการติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการ ดังนี้

๑. ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเก็บข้อมูลก่อนดำเนินโครงการ เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารจัดการโครงการ การมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงประเมินสภาพแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบเมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ

๒. ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการ ด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาโครงการหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

๓. ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้โครงการล่าช้า วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ และนำประเด็นข้อค้นพบ ไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาางานของหน่วยงาน รายละเอียดการดำเนินงานตามเอกสารแนบ ๑

เรื่องกลับ กรม
วันที่ 28 มี.ค. 63
เวลา 8:50

/ ข้อเสนอเพื่อ...

ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานเจ้าของโครงการ/หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ และสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณา ดังนี้

๑. เห็นชอบข้อเสนอโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. เห็นชอบให้สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ใช้งบดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการฯ ดังกล่าว

๓. เห็นชอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑ สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ และสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ สนับสนุนการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และใช้งบดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อติดตามประเมินผลโครงการฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบตามข้อเสนอ ๑, ๒ และ ๓ โปรดลงนามข้อเสนอโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ จักได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

(นายรณรงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

นริศเวณทนาสิน

(นายพาดล ดาตรกษรัตน์)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

๒๗ ก.พ. ๒๕๖๓

โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานโครงการของกรมทรัพยากรน้ำ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำ มีภารกิจในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี โดยมีโครงการตามแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกรมทรัพยากรน้ำในการดำเนินงานอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การผลิต การเกษตร สามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย เพื่อรักษาสภาพหรือคงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ร่วมกันดูแลรักษาแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

การดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการดำเนินโครงการ เมื่อวางแผนโครงการและมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการตลอดจนได้รับการอนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานมีการนำโครงการไปปฏิบัติ หรือที่เรียกว่าการบริหารโครงการ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการวางแผนโครงการไว้ดี ช่วยเพิ่มโอกาสให้เกิดผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง โครงการนั้นๆ อาจไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เนื่องจาก การดำเนินงานโครงการจะต้องผ่านกระบวนการต่างๆ อีกมากมาย ประกอบกับอาจเกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการได้ ดังนั้น จึงต้องมีการติดตามประเมินผลโครงการเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร โดยการติดตามประเมินผลโครงการจะต้องพิจารณาทั้งผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจแห่งรัฐ มีการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้การบริหารราชการบรรลุเป้าหมาย รวมถึงสอดคล้องกับที่สำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผล โดยใช้หลักการความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความจำเป็น

ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์/เป้าหมาย สะท้อนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ การติดตามและประเมินผลโครงการจึงเป็นแนวทางตามกระบวนการปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์โครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ได้มีแผนงานที่จะดำเนินการติดตามและ

/ประเมินผล...

ประเมินผล ประกอบด้วย (๑) ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ และพัฒนาแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๓ (๒) ติดตามและประเมินผลโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ และพัฒนาแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๒ และ (๓) ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พื้นที่ และพัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ประเมินกระบวนการบริหารจัดการโครงการ และ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

- เพื่อประเมินสภาพแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ก่อนดำเนินโครงการ

๒.๒ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- เพื่อประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ และด้าน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- เพื่อประเมินผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

๒.๓ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ ที่ดำเนินการล่าช้า

- เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

- เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้โครงการล่าช้า

๓. พื้นที่เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย

(๑) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยคัดเลือกโครงการสำหรับการติดตามและประเมินผล ก่อนดำเนินโครงการ

(๒) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ สำหรับการ ประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการ

(๓) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ โดยคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการล่าช้า

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคและหรือเจ้าหน้าที่โครงการ

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ขอบเขตการดำเนินงาน

(๑) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : คัดเลือกโครงการจากแผนงานปี ๒๕๖๓ สำหรับ ประเมินผลก่อนดำเนินโครงการ

(๒) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ : คัดเลือกโครงการจากแผนงานปี ๒๕๖๒ ที่ดำเนินการ แล้วเสร็จ ประเมินผลหลังดำเนินโครงการ

(๓) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ : คัดเลือกโครงการที่ดำเนินการล่าช้า เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานล่าช้า

/๔.๒ ขอบเขต...

๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

(๑) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ประเมินปัจจัยนำเข้า หรือบริบท หรือสภาวะแวดล้อมต่างๆ เช่น พิจารณาหลักการและเหตุผล ที่มาของโครงการ ความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ ความร่วมมือของประชาชน ความพร้อมของเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น และหมายรวมถึง การติดตามระหว่างดำเนินโครงการ เช่น การประเมินกระบวนการบริหารจัดการโครงการ ความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เป็นต้น

(๒) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ : ประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงาน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด รวมถึงประเมินผลลัพธ์จากโครงการที่ส่งผลต่อประชาชน

(๓) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ : ติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ (Ongoing evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการโครงการ ความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ปัจจัยที่ทำให้โครงการล่าช้า เป็นต้น

๔.๓ เครื่องมือ

(๑) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ข้อมูลทุติยภูมิ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

(๒) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ : แบบสอบถาม

(๓) โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒ : ข้อมูลทุติยภูมิ และแบบสัมภาษณ์

๔.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล : เจ้าหน้าที่สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ ร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. แหล่งงบประมาณ

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หมวดงบดำเนินงาน สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ – ธันวาคม ๒๕๖๓

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ทำให้ทราบปัจจัยนำเข้าของโครงการ และสามารถวิเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของการดำเนินงานโครงการ

- ทำให้ทราบข้อมูลสภาพแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำก่อนดำเนินโครงการ

๗.๒ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการด้านคุณภาพการให้บริการ

- ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- ทำให้ทราบผลกระทบเบื้องต้นจากการดำเนินโครงการ

๗.๓ โครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๒

- ทำให้ทราบปัจจัยความเสี่ยงที่จะนำมากำกับโครงการให้เป็นไปตามแผน

- นำข้อคิดเห็น ข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อปรับปรุงและพัฒนา งานของหน่วยงาน

/๘. ผู้รับผิดชอบ...

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๘.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

- (๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- (๒) รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
- (๓) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
- (๔) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำ
- (๕) ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
- (๖) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑-๑๑

๘.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

(๑) นางนุชจรี ทีชะ	ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
(๒) นายขวัญชัย พร้อมสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวพจิรัฐต์ เอียวศิริกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นางสาวกุสุมา แก้วทนต์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๕) นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
(๖) นางสาวปิยะนันท์ ช่ายแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
(๗) นางสาวณัฐนิชา คำทา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
(๘) นายศุภกร ทองคำ	พนักงานธุรการ ส๔
(๙) นางนพวรรณ ทองคำ	พนักงานธุรการ ส๔
(๑๐) นายอมเรศ นทีทอง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
(๑๑) นางสาวมารีษา อินถนอม	เจ้าพนักงานธุรการ

..... นุชจรี ทีชะ ผู้เสนอโครงการ

(นางนุชจรี ทีชะ)

ผู้อำนวยการส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล

..... อินทฤทธิ์ ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายยรรยงค์ อินทฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

..... ภาณุเดช ผู้อนุมัติโครงการ

(นายภาณุเดช ภาณุเดช)

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

คณะผู้จัดทำ

หน่วยงานเก็บข้อมูล วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูล

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล
สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ

หน่วยงานในพื้นที่ สนับสนุนข้อมูลและร่วมเก็บข้อมูลภาคสนาม

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๒
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๕
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๗
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘
สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑๐

ส่วนประสาน ติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ เลขที่ ๑๘๐/๓ ถนนพระรามที่ ๖
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๑-๖๒๘๔ โทรสาร ๐-๒๒๗๑-๖๒๘๓